Standardy Ochrony Małoletnich

I Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku

Spis treści

PODSTAWY PRAWNE: 4

ROZDZIAŁ 1. INFORMACJE OGÓLNE I PREAMBUŁA 5

§ 1. Wprowadzenie 5

§ 2. Słowniczek pojęć 5

ROZDZIAŁ 2. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W LZK 7

§ 3. Standardy Główne i Wskaźniki Realizacji 7

ROZDZIAŁ 3. ZASADY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM 8

§ 4. Zasady zatrudniania pracowników i dopuszczania osób z zewnątrz 8

§ 5. Zasady bezpiecznych relacji personel – uczeń 8

§ 6. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi. Niedozwolone zachowania 8

§ 7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych i ochrona przed treściami szkodliwymi 9

§ 8. Uszczelnienie Stref Podwyższonego Ryzyka na Terenie Szkoły 9

§ 9. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych 9

ROZDZIAŁ 4. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH 10

§ 10. System Zgłaszania i Procedura „Zero Tolerancji dla Braku Reakcji” 10

§ 11. Procedury Interwencji w Sytuacjach Kryzysowych 10

§ 12. Procedura Interwencji w Sytuacji Przemocy Domowej i „Niebieska Karta” 10

§ 13. Procedury Reagowania na Cyberprzemoc, Hejt i Naruszenie Prywatności . 11

ROZDZIAŁ 5. ORGANIZACJA I PLAN WSPARCIA DLA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA 12

§ 14. Opracowanie Indywidualnego Planu Wspierania 12

ROZDZIAŁ 6. UPOWSZECHNIANIE DOKUMENTU, MONITORING I EWALUACJA 13

§ 15. Udostępnianie Standardów oraz Dokumentacji Towarzyszącej 13
§ 16. Zasady przeglądu i ewaluacji 13
ROZDZIAŁ 7. ZAŁĄCZNIKI FORMALNE DO DOKUMENTU 14
Załącznik nr 1 15
Załącznik nr 2 17
Załącznik nr 3 18
Załącznik nr 4 20
Załącznik nr 5 21
Załącznik nr 6 22
Załącznik nr 7 29
Załącznik nr 8 34
Załącznik nr 9 35
Załącznik nr 9a 36
Załącznik nr 10 38

PODSTAWY PRAWNE:

1. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560 ze zm. – tzw. Ustawa Kamilka).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.).
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. poz. 1870).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 986 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 737 ze zm.).
6. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1781 ze zm.) oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO).
7. Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526).
8. Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych z dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169).

ROZDZIAŁ 1. INFORMACJE OGÓLNE I PREAMBUŁA

§ 1. Wprowadzenie

1. „Standardy Ochrony Małoletnich” (zwane dalej Standardami) stanowią fundamentalny element wewnątrzszkolnego systemu ochrony uczniów przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

2. W konstruowaniu i aktualizacji Standardów przyjęto następujące założenia: a) W szkole nie są zatrudniane ani dopuszczane do kontaktu z uczniami osoby mogące zagrażać ich bezpieczeństwu. b) Pracownicy szkoły potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz sprawnie i bezzwłocznie podejmować interwencje. c) Działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich są dokumentowane, monitorowane oraz poddawane okresowej weryfikacji. d) Postępowanie w szkole w sprawach krzywdzenia nie narusza godności małoletniego, praw człowieka, praw ucznia oraz przepisów o ochronie danych osobowych. e) Małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi oraz rówieśnikami, znają swoje prawa oraz wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc, mając pewność, że ich zgłoszenie zostanie potraktowane poważnie i dyskretnie. f) Rodzice poszerzają wiedzę z zakresu wychowania bez przemocy oraz ochrony dzieci przed zagrożeniami, w tym cyberprzemocą i używkami.

§ 2. Słowniczek pojęć

Ilekroć w niniejszym dokumencie jest mowa o:

1. **Małoletnim (dziecku, uczniu)** – należy przez to rozumieć każdą osobę do ukończenia 18. roku życia uczęszczającą do I Liceum Ogólnokształcącego im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku.

2. **Pracowniku** – należy przez to rozumieć każdego pracownika LZK bez względu na formę zatrudnienia (nauczyciel, pracownik administracji, obsługi), a także stażystę, wolontariusza lub praktykanta.

3. **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć Dyrektora I Liceum Ogólnokształcącego im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku.

4. **Szkole** – należy przez to rozumieć I Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku.

5. **Rodzicu / Opiekunie prawnym** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego sprawującego nad nim władzę rodzicielską lub opiekę prawną.

6. **Przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie skierowane przeciwko ciału małoletniego (bicie, popychanie, szarpanie, uszkadzanie ciała).

7. **Przemocy psychicznej** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorzec zachowań lub drastyczne zdarzenie powodujące u małoletniego poczucie poniżenia, zagrożenia, odrzucenia, uszkodzenia dobrostanu emocjonalnego (np. zastraszanie, ośmieszanie, izolowanie, hejt).
8. **Cyberprzemocy i Agresji Sieciowej** – należy przez to rozumieć przemoc z użyciem mediów cyfrowych (komunikatory, portale społecznościowe, fora, SMS, narzędzia AI), obejmującą nękanie, straszenie, podszywanie się, wykluczanie z grup rówieśniczych w sieci oraz *body shaming* (wyśmiewanie wyglądu, ubioru, sylwetki).
9. **Przemocy seksualnej** – należy przez to rozumieć zaangażowanie małoletniego w jakąkolwiek aktywność seksualną przez dorosłego lub innego małoletniego w sytuacji przewagi lub zależności.
10. **Zaniechaniu / Zaniedbaniu** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb biologicznych, emocjonalnych, edukacyjnych i medycznych małoletniego przez osoby zobowiązane do opieki.
11. **Świadku Krzywdzenia („Milcząca Większość”)** – należy przez to rozumieć ucznia lub pracownika, który posiada wiedzę o incydencie przemocy lub go obserwował. Szkoła zapewnia świadkom bezwzględną ochronę przed konsekwencjami i odwetem.
12. **Procedurach Interwencji w Sytuacjach Kryzysowych** – odrębny dokument określający algorytmy postępowania nauczycieli i pracowników w nagłych stanach zagrożenia zdrowia, życia lub bezpieczeństwa psychofizycznego uczniów, udostępniony do stałego wglądu w pokoju nauczycielskim.

ROZDZIAŁ 2. STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W LZK

§ 3. Standardy Główne i Wskaźniki Realizacji

Szkoła realizuje osiem kluczowych Standardów Ochrony:

- **Standard I: Upowszechnienie Standardów.** Dokument jest jawny, ogólnodostępny w wersji zupełnej (dla kadr i rodziców w sekretariacie, pokoju nauczycielskim i na stronie www) oraz w nowo wdrożonej, czytelnej **Wersji Skróconej dla Uczniów** (plakaty, infografiki, e-dziennik).
- **Standard II: Bezpieczne środowisko i weryfikacja kadr.** Szkoła zatrudnia wyłącznie osoby zweryfikowane w KRK, RSPTS oraz CROD. Pracownicy przechodzą coroczne szkolenia z procedur ochrony małoletnich oraz z obowiązujących w pokoju nauczycielskim *Procedur Interwencji w sytuacjach kryzysowych*.
- **Standard III: Współpraca z rodzicami.** Szkoła udostępnia rodzicom materiały edukacyjne z zakresu wychowania bez przemocy, ochrony dzieci przed zagrożeniami cyfrowymi i używkami oraz zapoznaje ich z procedurami SOM.
- **Standard IV: Równe traktowanie i praworządność.** Wszyscy uczniowie są traktowani bezstronnie i z szacunkiem, bez względu na oceny, wygląd, status materialny czy światopogląd.
- **Standard V: Skuteczność interwencji.** Szkoła posiada precyzyjne instrukcje reagowania w przypadkach przemocy rówieśniczej, domowej, cyfrowej i ze strony pracowników. Czas podjęcia czynności od zgłoszenia wynosi maksymalnie 48 godzin.
- **Standard VI: Bezpieczne relacje i ochrona sieciowa.** Wdrożono szczegółowe zasady korzystania z telefonów, infrastruktury IT, ochrony wizerunku oraz monitorowania przestrzeni szkolnych.
- **Standard VII: Dokumentowanie i poufność.** Każde zgłoszenie rejestrowane jest w Rejestrze SOM, a dokumentacja gromadzona w indywidualnych teczkach z zachowaniem przepisów RODO.
- **Standard VIII: Ewaluacja i monitoring.** Dyrektor przeprowadza weryfikację Standardów co najmniej raz na dwa lata przy udziale uczniów, rodziców i nauczycieli.

ROZDZIAŁ 3. ZASADY OCHRONY MAŁOLETNICH PRZED KRZYWDZENIEM

§ 4. Zasady zatrudniania pracowników i dopuszczania osób z zewnątrz

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy lub dopuszczeniem osoby (wolontariusza, praktykanta, kółka zewnętrznego) do kontaktu z uczniami, Dyrektor pobiera:
    1. Zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego (KRK).
    2. Wydruk z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (RSPTS) – rejestr z dostępem ograniczonym.
    3. W przypadku nauczycieli – zaświadczenie z Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych (CROD).
2. Cudzoziemcy lub osoby zamieszkujące za granicą składają zaświadczenia z rejestrów karalności państwa pochodzenia wraz z tłumaczeniem przysięgłym oraz pisemne oświadczenia o niekaralności pod rygorem odpowiedzialności karnej.
3. Każdy pracownik przed rozpoczęciem pracy podpisuje oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami, Regulaminem Pracy, RODO oraz z *Procedurami Interwencji w sytuacjach kryzysowych* dostępnymi w pokoju nauczycielskim.

§ 5. Zasady bezpiecznych relacji personel – uczeń

1. **Zasady ogólne:** Pracownicy szanują godność ucznia, dbają o jego bezpieczeństwo psychofizyczne, zachowują poufność i kierują się bezstronnością.
2. **Komunikacja:** Pracownik wypowiada się tonem spokojnym, wolnym od wulgaryzmów, ironii, złośliwości czy podtekstów erotycznych. Kategorycznie zakazuje się krytykowania i komentowania wyglądu fizycznego lub sylwetki ucznia.
3. **Zakaz przemocy i relacji prywatnych:** Niedopuszczalne jest stosowanie jakiejkolwiek siły fizycznej, kar cielesnych, szantażu, zapraszanie uczniów do miejsc prywatnych oraz prowadzenie prywatnych rozmów przez media społecznościowe (FB, Instagram, WhatsApp) poza służbowym e-dziennikiem lub pocztą służbową.

§ 6. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi. Niedozwolone zachowania

1. Uczniowie mają prawo do przebywania w środowisku wolnym od przemocy i dyskryminacji.
2. **Katalog zachowań niedozwolonych obejmuje**:
    1. Przemoc fizyczną (bicie, popychanie, szarpanie, niszczenie mienia).
    2. Przemoc słowną i psychiczną (wyzywanie, poniżanie, groźby, zastraszanie).

3. **Body shaming:** Wyśmiewanie wyglądu, masy ciała, odzieży czy właściwości fizycznych w klasie i sieci.
4. **Wykluczanie rówieśnicze:** Celowe izolowanie rówieśników z grup rówieśniczych oraz wspólnych czatów/grup klasowych na komunikatorach.
5. Tworzenie i rozpowszechnianie materiałów deepfake (AI) lub zdjęć bez zgody osoby zainteresowanej.
6. Przynoszenie niebezpiecznych narzędzi, alkoholu, papierosów, e-papierosów/vape'ów i substancji odurzających.

§ 7. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych i ochrona przed treściami szkodliwymi

1. Na terenie szkoły obowiązuje zakaz używania telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych w czasie zajęć edukacyjnych bez wyraźnego polecenia nauczyciela.
2. Zabrania się fotografowania, nagrywania dźwięku i obrazu na terenie szkoły bez zgody dyrekcji lub osób nagrywanych.
3. Szkolna sieć internetowa jest zabezpieczona zaporą ogniową (firewall) oraz filtrami treści szkodliwych (pornografia, przemoc, promowanie samookaleczeń, hazard, narkotyki).
4. W przypadku zaistnienia cyberprzemocy pracownik zabezpiecza materiał dowodowy (notatka, zrzuty ekranu) i przekazuje go Koordynatorowi SOM.

§ 8. Uszczelnienie Stref Podwyższonego Ryzyka na Terenie Szkoły

1. Z uwagi na wyniki ewaluacji dotyczące stosowania e-papierosów oraz przemocy rówieśniczej w trakcie dyżurów nauczycielskich będzie zwracana większa uwaga na zachowania tego typu.
2. Dyżury obejmują w szczególności toalety uczniowskie, szatnie, łączniki oraz ustronne fragmenty boiska.

§ 9. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych

1. Upublicznienie wizerunku ucznia (strona www, media społecznościowe LZK) wymaga pisemnej zgody rodzica lub pełnoletniego ucznia. Uczniowie powyżej 16. roku życia wyrażają zgodę samodzielnie.
2. Dane osobowe uczniów i ich rodzin są przetwarzane zgodnie z polityką RODO i zabezpieczone w zamykanych szafach oraz szyfrowanych bazach danych.

ROZDZIAŁ 4. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO I SYTUACJI KRYZYSOWYCH

§ 10. System Zgłaszania i Procedura „Zero Tolerancji dla Braku Reakcji”

1. Zgłoszenia o krzywdzeniu lub sytuacji zagrożenia mogą być składane: a) **Osobiście:** U wychowawcy, pedagoga (s. 103), psychologa (s. 106) lub u dowolnego pracownika. b) **Elektronicznie:** Poprzez e-dziennik oraz Anonimową Cyfrową Skrzynkę Zgłoszeń. c) **Anonimowo:** Poprzez fizyczną **Anonimową Skrzynkę Zgłoszeń (Skrzynkę Zaufania) umieszczoną przy gabinecie pielęgniarki szkolnej**.
2. Każde zgłoszenie podlega wpisowi do Rejestru SOM. Szkoła wdrożyła standard **maksymalnie 48 godzin** na podjęcie działań i przekazanie zgłaszającemu/rodzicom informacji zwrotnej o podjętych krokach.
3. Świadkowie zgłaszający incydenty są objęci pełną poufnością i ochroną przed odwetem rówieśniczym. Rozmowy ze świadkami prowadzone są dyskretnie.

§ 11. Procedury Interwencji w Sytuacjach Kryzysowych

1. Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły w sytuacjach nagłych zagrożeń zdrowia, życia, prób samobójczych, ciężkich zachowań autoagresywnych, ostrych stanów psychotycznych czy incydentów z substancjami odurzającymi postępują ściśle według **„Procedur Interwencji w sytuacjach kryzysowych”**.
2. Dokument *Procedury Interwencji w sytuacjach kryzysowych* jest udostępniony do stałego wglądu wszystkim nauczycielom **w pokoju nauczycielskim**. Każdy nauczyciel ma obowiązek znać zawarte w nim ścieżki i algorytmy postępowania.

§ 12. Procedura Interwencji w Sytuacji Przemocy Domowej i „Niebieska Karta”

1. W przypadku zaobserwowania symptomów przemocy domowej (obrażenia fizyczne, ślady zaniedbania, stany lękowe, wypowiedzi ucznia) pracownik sporządza notatkę i przekazuje ją pedagogowi.
2. Dyrektor powołuje Zespół Diagnostyczny (pedagog, psycholog, wychowawca), który przeprowadza wstępną ocenę sytuacji i rozmowę wspierającą.
3. W przypadku uwiarygodnienia przemocy domowej następuje wypełnienie formularza **„Niebieska Karta – A”** w obecności ucznia i opiekuna niekrzywdzącego (lub w obecności pełnoletniej osoby najbliższej, jeśli sprawcami są rodzice).

4. Formularz „A” w terminie 5 dni przekazuje się do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego. Osobie doznającej przemocy przekazuje się formularz **„Niebieska Karta – B”**.

5. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia małoletniego szkoła niezwłocznie wzywa Policję i Pogotowie Ratunkowe.

§ 13. Procedury Reagowania na Cyberprzemoc, Hejt i Naruszenie Prywatności

1. W sytuacji ujawnienia cyberprzemocy (*body shaming*, nękanie, publikacja wizerunku, deepfake): a) Zespół ds. SOM zabezpiecza dowody (nazwa profilu, zrzuty ekranu, adresy URL, numery telefonów). b) Szkoła występuje do administratora serwisu o usunięcie szkodliwych treści. c) Poszkodowany uczeń zostaje objęty wsparciem psychologicznym. d) Jeśli sprawca jest uczniem LZK, Zespół stosuje wobec niego sankcje statutowe powiązane z obowiązkowym programem naprawczym. e) Jeśli doszło do złamania prawa (groźby, groźby karalne, naruszenie intymności), Dyrektor składa zawiadomienie na Policję.

ROZDZIAŁ 5. ORGANIZACJA I PLAN WSPARCIA DLA UCZNIA PO UJAWNIENIU KRZYWDZENIA

§ 14. Opracowanie Indywidualnego Planu Wspierania

1. Dla każdego ucznia dotkniętego krzywdzeniem Zespół Wychowawczy powołany przez Dyrektora (psycholog, pedagog, wychowawca) tworzy „Indywidualny Plan Wspierania”.
2. Struktura dokumentu obejmuje:
    1. Diagnozę sytuacji i charakterystykę doznanej krzywdy.
    2. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej na terenie szkoły (konsultacje, techniki samoregulacji, redukcja stresu).
    3. Modyfikację funkcjonowania ucznia w grupie klasowej (dbanie o poczucie bezpieczeństwa).
    4. Współpracę z podmiotami zewnętrznymi (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd Rodzinny, MOPR, Ośrodki Interwencji Kryzysowej).
    5. Harmonogram działań oraz ewaluację efektów wsparcia po 1 i 3 miesiącach.

ROZDZIAŁ 6. UPOWSZECHNIANIE DOKUMENTU, MONITORING I EWALUACJA

§ 15. Udostępnianie Standardów oraz Dokumentacji Towarzyszącej

1. Dokument SOM publikuje się w dwóch wersjach:
    - **Wersja Zupełna:** Dostępna w sekretariacie, pokoju nauczycielskim, gabinetach pedagogów/psychologa oraz na stronie internetowej lzk.pl.
    - **Wersja Skrócona dla Ucznia:** Umieszczona w formie drukowanych infografik w każdej sali lekcyjnej, na korytarzach, w bibliotece oraz w e-dzienniku.
2. **Dokumentacja pokoju nauczycielskiego:** W pokoju nauczycielskim, do stałego wglądu wszystkich nauczycieli, wyłożone są:
    - Wersja Zupełna Standardów Ochrony Małoletnich,
    - **Procedury Interwencji w sytuacjach kryzysowych**.
3. Wychowawcy klas zobowiązani są do przeprowadzenia zajęć zapoznających uczniów ze skróconą wersją SOM w terminie do 15 września każdego roku szkolnego.
4. Szkoła informuje rodziców o Standardach na pierwszych zebraniach oraz drogą elektroniczną.

§ 16. Zasady przeglądu i ewaluacji

1. Ocena poprawności stosowania Standardów prowadzona jest na bieżąco w ramach nadzoru pedagogicznego Dyrektora.
2. Ewaluację kompleksową przeprowadza się **co najmniej raz na dwa lata**.
3. Wniosek i raport z ewaluacji przedstawiany jest Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców.

ROZDZIAŁ 7. ZAŁĄCZNIKI FORMALNE DO DOKUMENTU

Dokument zawiera kompletne wzory załączników wykonawczych:

- **Załącznik nr 1:** Karta zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego.
- **Załącznik nr 2:** Oświadczenie pracownika o poufności, znajomości SOM oraz znajomości *Procedur Interwencji w sytuacjach kryzysowych*.
- **Załącznik nr 3:** Arkusz diagnostyczny oceny ryzyka przemocy domowej.
- **Załącznik nr 4:** Algorytm postępowania i wytyczne decyzji interwencyjnych.
- **Załącznik nr 5:** Kwestionariusz diagnostyczny oszacowania zaniedbania małoletniego.
- **Załącznik nr 6:** Wzór formularza „Niebieska Karta – A".
- **Załącznik nr 7:** Wzór formularza „Niebieska Karta – B" (Informacja dla osoby doznającej przemocy).
- **Załącznik nr 8:** Protokół rejestracji zgłoszenia z Anonimowej Cyfrowej Skrzynki Zgłoszeń oraz fizycznej skrzynki przy gabinecie pielęgniarki szkolnej.
- **Załącznik nr 9:** Wersja Graficzna Skróconej Wersji SOM dla Ucznia (Plakat).
    - **Załącznik nr 9a:** Skrócona Wersja SOM dla Ucznia w formie tekstowej
- **Załącznik nr 10:** Procedury Interwencji Kryzysowej

Załącznik nr 1

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU
KARTA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

1. DANE MAŁOLETNIEGO UCZNIA:

- Imię i nazwisko ucznia: .....
- Klasa: ..... Data urodzenia: .....
- Imiona i nazwiska rodziców / opiekunów prawnych:
  .....
- Adres zamieszkania ucznia: .....

2. DANE OSOBY ZGŁASZAJĄCEJ:

- Imię i nazwisko: .....
- Rola / Stanowisko (np. nauczyciel, uczeń, rodzic, świadek): .....
- Dane do kontaktu (telefon / e-mail): .....

3. INFORMACJE O ZGŁOSZENIU:

- Data i godzina przyjęcia zgłoszenia: .....
- Forma zgłoszenia (zaznaczyć właściwe): [ ] Zgłoszenie osobiste [ ] Wiadomość w e-dzienniku [ ] Zgłoszenie pisemne [ ] Rozmowa telefoniczna [ ] Anonimowa Skrzynka Zgłoszeń

4. FAKTY WSKAZUJĄCE NA STOSOWANIE PRZEMOCY LUB KRZYWDZENIE:
(Opis zdarzenia, okoliczności, widoczne ślady, obniżenie nastroju, wypowiedzi ucznia, wykluczenie w sieci, hejt)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. WSKAZANIE POTENCJALNEJ OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC / SPRAWCY:

- Imię i nazwisko / dane potencjalnego sprawcy: .....
- Relacja ze skrzywdzonym uczniem (np. rówieśnik z klasy, rodzic, osoba dorosła z zewnątrz):
  .....

6. PODJĘTE DZIAŁANIA NATYCHMIASTOWE: *(np. udzielenie pierwszej pomocy, odseparowanie od sprawcy, rozmowa wspierająca)*

.....
.....
.....
.....

....

(podpis osoby zgłaszającej) *(podpis osoby przyjmującej)*

Załącznik nr 2

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA / PRAKTYKANTA / WOLONTARIUSZA

Ja, niżej podpisany/a:

Imię i nazwisko: .....

Stanowisko / Rola w szkole: .....

OŚWIADCZAM, ŻE:

1. Zapoznałem/am się z dokumentem „Standardy Ochrony Małoletnich w I Liceum Ogólnokształcącym im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku" (Wersja Zupełna) oraz zobowiązuję się do bezwzględnego przestrzegania zawartych w nim zasad.
2. Zapoznałem/am się z dokumentem „Procedury Interwencji w sytuacjach kryzysowych" udostępnionym do stałego wglądu w pokoju nauczycielskim i znam zasady oraz algorytmy postępowania w nagłych stanach zagrożenia bezpieczeństwa psychofizycznego uczniów.
3. Zostałem/am pouczony/a o zasadach ochrony danych osobowych (RODO) i zobowiązuję się do zachowania pełnej poufności informacji powziętych w trakcie realizacji zadań związanych z ochroną małoletnich i interwencją profilaktyczną.
4. Jestem świadomy/a odpowiedzialności prawnej i służbowej wynikającej z zaniechania, braku reakcji lub braku zgłoszenia przypadku krzywdzenia małoletniego.

Włocławek, dnia ..... r. .....

(czytelny podpis pracownika)

Załącznik nr 3

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU
ARKUSZ DIAGNOSTYCZNY OCENY RYZYKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Imię i nazwisko ucznia: ..... Klasa: .....

Wskaźniki diagnostyczne (zaznaczyć właściwe pole „TAK”):

LISTA A – WSKAŹNIKI BEZPOŚREDNIEGO KRZYWDZENIA:

- A.1. Uczeń posiada widoczne ślady przemocy fizycznej (siniaki, oparzenia, rany, uszkodzenia ciała) — **[ ] TAK**
- A.2. Uczeń zgłasza bicie, popychanie, szarpanie lub karanie fizyczne w środowisku domowym — **[ ] TAK**
- A.3. Uczeń zgłasza groźby, wyzywanie, ośmieszanie, poniżanie ze strony domowników — **[ ] TAK**
- A.4. Uczeń zgłasza lęk przed powrotem do domu lub boi się rodziców / opiekunów — **[ ] TAK**
- A.5. Uczeń ujawnia kontakty lub zachowania o charakterze seksualnym na terenie domu — **[ ] TAK**

LISTA B – OBJAWY BEZPOŚREDNIE I BEHAWIORALNE:

- B.1. Uczeń wykazuje silne stany lękowe, autoagresję, nacięcia skóry lub wypowiedzi samobójcze — **[ ] TAK**
- B.2. Uczeń często opuszcza zajęcia po incydentach domowych lub rozmowach z rodzicami — **[ ] TAK**
- B.3. Rodzic zachowuje się agresywnie wobec ucznia na terenie szkoły lub w miejscu publicznym — **[ ] TAK**
- B.4. Rodzic zgłasza się do szkoły pod wpływem alkoholu lub środków odurzających — **[ ] TAK**

LISTA C – ZANIEDBANIE I ZAWÓD WYCHOWAWCZY:

- C.1. Widoczne objawy zaniedbania (brudny ubiór, brak higieny, nieadekwatność stroju, niedożywienie) — **[ ] TAK**
- C.2. Brak reakcji rodziców na zalecenia medyczne, opiekuńcze lub potrzebę wsparcia psychologicznego — **[ ] TAK**
- C.3. Nadużywanie przez rodziców / opiekunów alkoholu, leków lub substancji odurzających — **[ ] TAK**

DECYZJA INTERWENCYJNA:

- **[ ] Zaznaczenie co najmniej 1 punktu z Listy A:** Bezpośrednie uruchomienie procedury „Niebieska Karta” (wypełnienie Karty A).
- **[ ] Zaznaczenie co najmniej 1 punktu z Listy B:** Wstępna rozmowa z niekrzywdzącym rodzicem / zawiadomienie Sądu Rodzinnego.
- **[ ] Zaznaczenie co najmniej 3 punktów z Listy C:** Wdrożenie Indywidualnego Planu Wspierania i monitorowanie sytuacji.

Data przeprowadzenia diagnozy: ..... r.

Podpisy członków zespołu diagnostycznego:

1. .....
2. .....

Załącznik nr 4

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU
ALGORYTM POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRZYWDZENIA UCZNIA

KROK 1: UZYSKANIE INFORMACJI LUB OBSERWACJA INCYDENTU Zaobserwowanie śladów przemocy, zgłoszenie przez ucznia, wpis z Anonimowej Skrzynki Zgłoszeń lub informacja od świadka.

KROK 2: CZYNNOŚCI NATYCHMIASTOWE

- Udzielenie pierwszej pomocy medycznej (jeśli wymagana).
- Odseparowanie ucznia od potencjalnego sprawcy i zapewnienie bezpiecznego miejsca.
- Wpis do Karty Zgłoszenia (Załącznik nr 1) i poinformowanie Dyrektora Szkoły.

KROK 3: OCENA STOPNIA ZAGROŻENIA

- **ŚCIEŻKA A – ZAGROŻENIE ŻYCIA LUB ZDROWIA (Tryb Nagły):**
  1. Wezwanie Pogotowia Ratunkowego (112) oraz Policji (997/112).
  2. Powiadomienie rodziców / opiekunów prawnych.
  3. Poinformowanie Organu Prowadzącego i Kuratorium Oświaty.
- **ŚCIEŻKA B – PODEJRZENIE PRZEMOCY DOMOWEJ:**
  1. Sporządzenie notatki służbowej.
  2. Wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A”.
  3. Przekazanie dokumentacji do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w ciągu 5 dni.
  4. Wręczenie rodzicowi niekrzywdzącemu formularza „Niebieska Karta – B”.
- **ŚCIEŻKA C – CYBERPRZEMOC, HEJT, BODY SHAMING:**
  1. Zabezpieczenie dowodów cyfrowych (zrzuty ekranu, wiadomości, linki).
  2. Reakcja i podjęcie kroków w ciągu maksymalnie 48 godzin.
  3. Wniosek o usunięcie materiałów z sieci.
  4. Działania statutowe i naprawcze wobec sprawcy oraz zawiadomienie Policji (w przypadku złamania prawa).
- **ŚCIEŻKA D – NAGŁY KRYZYS EDUKACYJNY LUB PSYCHICZNY:**
  1. Zastosowanie procedur z dokumentu „Procedury Interwencji w sytuacjach kryzysowych” wyłożonego w pokoju nauczycielskim.
  2. Udzielenie wsparcia psychologicznego i ewentualne zawiadomienie Sądu Rodzinnego.

KROK 4: INDYWIDUALNY PLAN WSPIERANIA I EWALUACJA Opracowanie planu wsparcia dla ucznia i weryfikacja efektów po 1 i 3 miesiącach od interwencji.

Załącznik nr 5

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU
KWESTIONARIUSZ DIAGNOSTYCZNY ZANIEDBANIA MAŁOLETNIEGO

Imię i nazwisko ucznia: ..... Klasa: .....

Wskaźniki obserwowalnego zaniedbania (zaznaczyć właściwe):

1. Nieadekwatny ubiór do pory roku, pory dnia lub panujących warunków atmosferycznych — **[ ] TAK [ ] NIE**
2. Widoczne objawy niedożywienia, przewlekłe zmęczenie, usypianie na lekcjach — **[ ] TAK [ ] NIE**
3. Zaniedbanie higieny osobistej, brudny ubiór, przykry zapach — **[ ] TAK [ ] NIE**
4. Przewlekły brak niezbędnych podręczników, zeszytów i przyborów szkolnych — **[ ] TAK [ ] NIE**
5. Brak jakiejkolwiek reakcji rodziców na absencję ucznia i zaległości dydaktyczne — **[ ] TAK [ ] NIE**
6. Nierealizowanie zaleceń lekarskich, braki w opiece stomatologicznej lub okulistycznej — **[ ] TAK [ ] NIE**
7. Przebywanie ucznia poza domem w późnych godzinach nocnych bez opieki — **[ ] TAK [ ] NIE**
8. Zgłaszanie przez ucznia braku środków finansowych na podstawowe potrzeby życiowe — **[ ] TAK [ ] NIE**
9. Brak możliwości nawiązania kontaktu z rodzicami / opiekunami w sprawach ucznia — **[ ] TAK [ ] NIE**

Wnioski, ustalenia i zalecenia zespołu wychowawczego:

.....

.....

.....

.....

.....

Data: ..... r.

Podpis pedagoga / psychologa szkolnego: .....

Załącznik nr 6

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU

NIEBIESKA KARTA – A[1)]

(miejscowość, data)

……..……..

(pieczęć podmiotu, o którym mowa w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wypełniającego formularz „Niebieska Karta – A")

I. DANE OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Imię i nazwisko:
2. Imiona rodziców:
3. Miejsce zamieszkania:
   kod pocztowy: miejscowość: województwo:
   ulica: numer domu: numer mieszkania:
   numer telefonu:
4. Aktualny adres pobytu:
   kod pocztowy: miejscowość: województwo:
   ulica: numer domu: numer mieszkania:
   numer telefonu:

II. INFORMACJA DOTYCZĄCA ZGŁOSZENIA PODEJRZENIA STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Zgłaszający:
   osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

2. Zgłaszający:
   inna osoba (np. rodzic, opiekun prawny, opiekun faktyczny, osoba najbliższa, świadek):

   1) Imię i nazwisko:
   2) miejsce zamieszkania:
      kod pocztowy: miejscowość: województwo:
      ulica: numer domu: numer mieszkania:
      numer telefonu:

III. DANE OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:
   kod pocztowy: miejscowość: województwo:
   ulica: numer domu: numer mieszkania:
   numer telefonu:
3. Stosunek pokrewieństwa z osobą, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

[1)] Części I-XV, XVII i XIX-XXI wypełniają przedstawiciele wszystkich pomiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
Część XVI dodatkowo wypełnia przedstawiciel Policji.
Część XVIII dodatkowo wypełnia przedstawiciel ochrony zdrowia.

IV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, ZACHOWYWAŁA SIĘ W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:

Formy przemocy w rodzinie	**Wobec dorosłych**			**Wobec dzieci**		
Stosowała przemoc fizyczną, w tym:	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***
popychanie						
uderzanie						
wykręcanie rąk						
duszenie						
kopanie						
spoliczkowanie						
inne (podać jakie)						
Uszkodzenia ciała, w tym:	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***
zasinienia						
zadrapania						
krwawienia						
oparzenia						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc psychiczną, w tym:	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***
izolację						
wyzwiska						
ośmieszanie						
groźby						
kontrolowanie						
ograniczanie kontaktów						
krytykowanie						
poniżanie						
demoralizację						
ciągłe niepokojenie						
inne (podać jakie)						
Stosowała przemoc seksualną, w tym:	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***
zmuszanie do obcowania płciowego i innych czynności seksualnych						
Inny rodzaj zachowań, w tym:	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***	**TAK**	**NIE**	**wobec kogo***
niszczenie/uszkodzenie mienia						
zabór/przywłaszczenie mienia						
groźba karalna/znieważenie						
zmuszanie do picia alkoholu						
zmuszanie do zażywania środków odurzających lub substancji psychotropowych oraz niezleconych przez lekarza leków						
inne działające na szkodę najbliższych (podać jakie)						

* Na przykład: żony, męża, partnera, partnerki, matki, ojca, córki, syna.

V. OD JAK DAWNA TE ZACHOWANIA MAJĄ MIEJSCE

VI. ZACHOWANIE

Zachowanie się osoby	**Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie**		**Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie**	
	TAK	**NIE**	**TAK**	**NIE**
trudność nawiązania kontaktu				
spokojny/-na				
płaczliwy/-wa				
zastraszony/-na				
unika rozmów				
agresywny/-na				
stawia opór Policji				

VII. OPIS MIEJSCA ZDARZENIA

(np. szkody, zniszczone sprzęty, nieporządek, rozbite szkło, uszkodzone drzwi, brud, ślady krwi, ślady spożywania alkoholu, wyczuwalna woń alkoholu, inne)

VIII. ŚWIADKOWIE STOSOWANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Świadek I

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: miejscowość: województwo:

ulica: numer domu: numer mieszkania:

numer telefonu:

Świadek II

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: miejscowość: województwo:

ulica: numer domu: numer mieszkania:

numer telefonu:

Świadek III

1. Imię i nazwisko:
2. Miejsce zamieszkania:

kod pocztowy: miejscowość: województwo:

ulica: numer domu: numer mieszkania:

numer telefonu:

IX. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, BYŁA JUŻ KIEDYKOLWIEK KARANA ZA PRZESTĘPSTWO Z UŻYCIEM PRZEMOCY LUB GROŹBY JEJ UŻYCIA:

TAK ☐ NIE ☐ NIE USTALONO ☐

X. CZY W STOSUNKU DO OSOBY, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, SĄD ZASTOSOWAŁ DOZÓR KURATORA SĄDOWEGO:

TAK ☐ NIE ☐ NIE USTALONO ☐

XI. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, NADUŻYWA ALKOHOLU:

TAK ☐ NIE ☐ NIE USTALONO ☐

XII. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, NADUŻYWA ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH, SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH LUB LEKÓW:

TAK ☐ NIE ☐ NIE USTALONO ☐

XIII. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, BYŁA LECZONA PSYCHIATRYCZNIE:

TAK ☐ NIE ☐ NIE USTALONO ☐

XIV. CZY OSOBA, WOBEC KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE STOSUJE PRZEMOC W RODZINIE, POSIADA BROŃ:

TAK ☐ NIE ☐ NIE USTALONO ☐

XV. CZY W ZWIĄZKU ZE STOSOWANIEM PRZEMOCY W RODZINIE BYŁY PODEJMOWANE NASTĘPUJĄCE DZIAŁANIA:

- ☐ powiadamianie i interwencje Policji
- ☐ powiadomienie prokuratury
- ☐ zatrzymanie
- ☐ dozór Policji
- ☐ wydanie zakazu kontaktowania się z określonymi osobami
- ☐ wydanie zakazu zbliżania się do określonych osób
- ☐ wydanie postanowienia o obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
- ☐ tymczasowe aresztowanie
- ☐ wszczęcie postępowania karnego lub innego postępowania sądowego (jakiego? np. rozwodowego, rodzinnego)
- ☐ poddanie wykonywania władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego
- ☐ odebranie dziecka w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie
- ☐ zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu (w stosunku do kogo?)
- ☐ leczenie innych uzależnień (jakich, w stosunku do kogo?)
- ☐ zobowiązanie do uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych (nałożone przez kogo?)
- ☐ udzielono pomocy medycznej
- ☐ inne działania (jakie?)

XVI. DZIAŁANIA PODJĘTE PRZEZ POLICJĘ

Działania podjęte przez Policję	Osoba, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie		Osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie	
	TAK	NIE	TAK	NIE
pouczenie				
środki przymusu bezpośredniego (jakie?)				
badanie na zawartość alkoholu w organizmie	(wynik)		(wynik)	
izba wytrzeźwień				
policyjne pomieszczenia dla osób zatrzymanych/do wytrzeźwienia				
policyjne pomieszczenia dla osób zatrzymanych				
policyjna izba dziecka				

XVII. DANE DOTYCZĄCE RODZINY

Inne osoby pozostające we wspólnym gospodarstwie z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie:

Lp.	Imię i nazwisko	Stosunek pokrewieństwa	Wiek	Czym się zajmuje*
1				
2				
3				
4				

* Zawód, miejsce pracy, w przypadku dzieci – szkoła/klasa.

XVIII. INFORMACJE DOTYCZĄCE STANU ZDROWIA OSOBY, CO DO KTÓREJ ISTNIEJE PODEJRZENIE, ŻE JEST DOTKNIĘTA PRZEMOCĄ W RODZINIE

1. Stan psychiczny:

☐ pobudzony/-na ☐ ospały/-ła/apatyczny/-na ☐ płaczliwy/-wa
☐ agresywny/-na ☐ lękliwy/-wa ☐ inny/-na (jaki/-ka?)

2. Porozumiewanie się:

☐ chętnie nawiązuje kontakt ☐ trudno nawiązuje kontakt
☐ małomówny/-na ☐ jąka się
☐ krzyczy ☐ wypowiada się nielogicznie
☐ odmawia odpowiedzi na zadawane pytania
☐ porozumiewa się niewerbalnie (np. językiem migowym, gestami, piktogramami itp.)

Reakcja na osobę towarzyszącą (szczególnie ważne w przypadku dzieci):

3. Rodzaje uszkodzeń:

☐ skaleczenia	☐ ślady nakłucia	☐ ślady ugryzienia
☐ otarcia naskórka	☐ siniaki	☐ krwawienia
☐ ślady oparzenia	☐ zwichnięcia	☐ złamania kości

4. Stan higieny:

Skóra:	☐ czysta	☐ brudna
	☐ wysuszona	☐ odmrożona
	☐ odparzona	☐ odleżyny
	☐ pieluszkowe zapalenie skóry	
Włosy:	☐ czyste	☐ brudne
	☐ wszawica	☐ łysienie/włosy powyrywane
	☐ ciemieniucha	

5. Inne objawy podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie/zaniedbania:

☐ strój brudny/nieadekwatny do pory roku	☐ waga/wzrost nieadekwatne do wieku
☐ rozwój nieadekwatny do wieku	☐ wyniszczenie organizmu
☐ odwodnienie	☐ ponawianie zgłoszeń do lekarza

☐ niekorzystanie z pomocy lekarza mimo przewlekłej choroby

☐ niestosowanie się do wcześniejszych zaleceń lekarskich

6. Obrażenia i objawy spójne z wersją przedstawioną przez osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:

TAK ☐ NIE ☐

7. W przypadku dziecka obrażenia i objawy spójne również z wersją przedstawioną przez rodzica lub opiekuna prawnego lub opiekuna faktycznego:

TAK ☐ NIE ☐

8. Konieczność przeprowadzenia konsultacji specjalistycznej:

TAK ☐ NIE ☐

9. Podjęte leczenie:

☐ przyjęto na oddział szpitalny (jaki?)	
☐ skierowano do szpitala (jakiego?)	
☐ udzielono pomocy ambulatoryjnej	☐ odesłano do domu
☐ inne (jakie?)	

10. Poinformowano o możliwości otrzymania zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z przemocą w rodzinie na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 201, poz. 1334).

TAK ☐ NIE ☐

11. Wydano zaświadczenie lekarskie:

TAK ☐ NIE ☐

12. Wydano skierowanie na badanie lekarskie:

TAK ☐ NIE ☐

13. Wydano zwolnienie lekarskie od pracy:

TAK ☐ NIE ☐

XIX. PODJĘTE DZIAŁANIA INTERWENCYJNE

1. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie:
   - ☐ powiadomienie Policji
   - ☐ udzielenie pomocy socjalnej
   - ☐ udzielenie pomocy medycznej
     (w przypadku przemocy seksualnej należy działać zgodnie z procedurą postępowania Policji i placówki medycznej)
   - ☐ inne (jakie?)
2. Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, poprzez zapewnienie jej miejsca w placówce całodobowej:
   - ☐ specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie
   - ☐ ośrodku wsparcia
   - ☐ ośrodku interwencji kryzysowej
   - ☐ domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży
   - ☐ szpitalu
   - ☐ innych (jakich?)
3. Działania zmierzające do udzielenia pomocy dzieciom
4. Przekazanie informacji organom właściwym do prowadzenia postępowania przygotowawczego
5. Inne (jakie?)

XX. WNIOSKI PRZEDSTAWICIELA PODMIOTU WYPEŁNIAJĄCEGO FORMULARZ

XXI. DODATKOWE INFORMACJE

.....
(podpis przedstawiciela podmiotu wypełniającego formularz „Niebieska Karta – A")

(data wpływu formularza „Niebieska Karta – A"
do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego)

7

Załącznik nr 7

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU

NIEBIESKA KARTA – B

POUCZENIE DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Co to jest przemoc w rodzinie?

Przemoc w rodzinie to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Kto może być ofiarą przemocy w rodzinie?

– współmałżonkowie
– partnerzy w związkach nieformalnych
– dzieci
– osoby starsze
– osoby niepełnosprawne

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

Przemoc fizyczna:

– bicie, popychanie, kopanie, duszenie, bicie przedmiotami, parzenie, policzkowanie...

Przemoc psychiczna:

– wyśmiewanie, szydzenie, lżenie, okazywanie braku szacunku, poddawanie stałej krytyce, kontrolowanie i ograniczanie kontaktu z bliskimi...

Przemoc seksualna:

– wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi...

Inny rodzaj zachowań:

– zmuszanie do oddawania uzyskiwanych środków finansowych, uniemożliwienie podjęcia pracy, niezaspakajanie podstawowych potrzeb materialnych...
– niszczenie rzeczy osobistych
– demolowanie mieszkania
– wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie
– pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb
– zmuszanie do picia alkoholu
– zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków

PAMIĘTAJ!!!

Prawo zabrania stosowania przemocy i krzywdzenia swoich bliskich. Jeżeli Ty lub ktoś z Twoich bliskich jest ofiarą przemocy ze strony osoby najbliższej, nie wstydź się prosić o pomoc. Prawo stoi po Twojej stronie!

Jeżeli doznajesz takich zachowań, powiadom:

– Policję, dzwoniąc na numer 997 lub 112,
– prokuraturę.

Policjant ma obowiązek:

- **zapewnienia bezpieczeństwa** (art. 15a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji – policjanci, wykonując czynności, mają prawo zatrzymywania sprawców przemocy w rodzinie stwarzających bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego);
- **przekazania informacji o interweniujących policjantach** (stopień, imię i nazwisko oraz numer identyfikacyjny policjantów, nazwa i siedziba jednostki, w której pełnią służbę);
- **przekazania, na wniosek sądu lub prokuratury, dokumentacji policyjnej** jako dowodów w postępowaniu;
- **uczestniczenia, na wniosek sądu, jako świadkowie** w sprawie karnej.

Prokurator w toku postępowania przygotowawczego ma prawo do:

- oddania podejrzanego pod dozór Policji z zakazem kontaktowania się z pokrzywdzonym;
- oddania podejrzanego pod dozór Policji zamiast zastosowania tymczasowego aresztowania, pod warunkiem że oskarżony w wyznaczonym terminie opuści lokal zajmowany wspólnie z pokrzywdzonym oraz określi miejsce swojego pobytu;
- nakazania podejrzanemu opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym – jeżeli zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony ponownie popełni przestępstwo z użyciem przemocy wobec tej osoby, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził.

Polskie prawo ściga sprawców przestępstw przeciwko osobom bliskim za:

– znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – art. 207 k.k.;

– uderzenie człowieka lub naruszenie jego nietykalności cielesnej w inny sposób – art. 217 k.k. (ściganie przestępstwa odbywa się z oskarżenia prywatnego);

– pozbawienie człowieka wolności – art. 189 k.k.;

– grożenie innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona – art. 190 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);

– wzbudzanie u innej osoby uzasadnionego okolicznościami poczucia zagrożenia lub naruszenie jej prywatności poprzez uporczywe nękanie – art. 190a § 1 k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);

– stosowanie przemocy lub groźby bezprawnej, w celu zmuszenia innej osoby do określonego działania, zaniechania lub znoszenia określonego stanu – art. 191 k.k.;

– utrwalanie wizerunku nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej, przez użycie wobec niej przemocy, groźby bezprawnej lub podstępu, albo rozpowszechnienie wizerunku nagiej osoby lub w trakcie czynności seksualnej bez jej zgody – art. 191a k.k. (ściganie na wniosek pokrzywdzonego);

– doprowadzenie innej osoby do obcowania płciowego przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem (zgwałcenie) oraz doprowadzenie w ten sam sposób innej osoby do poddania się innej czynności seksualnej lub wykonania takiej czynności – art. 197 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego); /UWAGA! Przestępstwo to popełnia również małżonek, który dopuszcza się zgwałcenia współmałżonka!/;

– spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu w postaci: pozbawienia człowieka wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia bądź innego ciężkiego kalectwa, ciężkiej choroby nieuleczalnej lub długotrwałej, choroby realnie zagrażającej życiu, trwałej choroby psychicznej, całkowitej lub znacznej trwałej niezdolności do pracy w zawodzie lub trwałego, istotnego zeszpecenia lub zniekształcenia ciała – art. 156 k.k.;

– spowodowanie naruszenia czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, w wyniku którego pokrzywdzonym jest osoba najbliższa – art. 157 § 1 i 2 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);

– uporczywe uchylanie się od wykonania ciążącego z mocy ustawy lub orzeczenia sądowego obowiązku opieki przez niełożenie na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby i przez to narażanie jej na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych (uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego) – art. 209 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego, organu opieki społecznej lub innego właściwego organu);

– kradzież lub kradzież z włamaniem na szkodę osoby najbliższej – art. 278 k.k. i art. 279 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);

– niszczenie, uszkadzanie cudzej rzeczy lub czynienie jej niezdatną do użytku – art. 288 k.k. (ścigane na wniosek pokrzywdzonego);

– porzucenie wbrew obowiązkowi troszczenia się o małoletniego poniżej lat 15 albo o osobę nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny – art. 210 k.k.;
– uprowadzenie lub zatrzymanie małoletniego poniżej lat 15 albo osoby nieporadnej ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, wbrew woli osoby powołanej do opieki lub nadzoru – art. 211 k.k.;
– obcowanie płciowe z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszczenie się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadzenie jej do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania – art. 200 k.k.;
– rozpijanie małoletniego, przez dostarczanie mu napoju alkoholowego, ułatwianie jego spożycia, lub nakłanianie go do spożycia takiego napoju – art. 208 k.k.

Masz też prawo do złożenia na Policji lub w prokuraturze zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez osobę, która krzywdzi Ciebie i Twoją rodzinę.

PAMIĘTAJ!!!

Sprawca przemocy wobec bliskich, gdy czuje się bezkarny, prawdopodobnie nie zmieni się, będzie dalej stosował przemoc, bez względu na składane obietnice; następnym razem może być znacznie gorzej.

Jeżeli jednak zaufasz jego deklaracjom o zmianie zachowania wobec Ciebie/Twojej rodziny i zechcesz się wycofać, pamiętaj, że złożone przez Ciebie dotychczas zeznania nie będą mogły być wykorzystane przez prawne instytucje działające po to, aby Ci pomóc. Dlatego zanim podejmiesz taką decyzję, zastanów się i skonsultuj ją z psychologiem, terapeutą lub inną osobą pomagającą ofiarom przemocy w rodzinie, np. w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy rodzinie, ośrodku interwencji kryzysowej.

PAMIĘTAJ!!!

Zahamowanie przemocy w rodzinie jest możliwe – możesz z nią walczyć i uzyskać pomoc dla siebie i swoich bliskich.

Jak to możliwe?

Zrób dwa kroki:

1. **Krok pierwszy – zanotuj przebieg zdarzenia (pamięć bywa zawodna):**

   Kto Cię skrzywdził? (imię i nazwisko)

   Kim jest dla Ciebie sprawca przemocy w rodzinie? (Podać kto – mąż, żona, partner, partnerka, ojciec, matka, brat, siostra, syn, córka, inne)

   Kiedy to się stało? data godzina miejsce

   Na czym polegała przemoc? (awantura, krzyk, lżenie, bicie, kopanie, rzucanie sprzętami, niszczenie sprzętów, bicie dzieci, groźby pobicia, groźby zabicia, wyrzucanie z domu, inne – podać jakie?)

   Kto widział, słyszał przebieg zdarzenia?

   Kto interweniował? (imię i nazwisko policjanta, jego numer służbowy, jednostka)

   Czy po raz pierwszy Policja interweniuje w Twoim domu w takiej sprawie?

   TAK ☐ NIE ☐

   Jak często dochodzi do przemocy w Twoim domu? (raz w miesiącu, raz na tydzień, częściej)

   Kiedy to się wydarzyło poprzednim razem?

   Czy przemocy w rodzinie towarzyszy picie alkoholu?

   TAK ☐ NIE ☐

Czy zawsze krzywdzi Cię ten sam sprawca?

TAK ☐ NIE ☐

Czy sprawca był już karany sądownie za czyn podobny?

TAK ☐ NIE ☐

Czy wobec sprawcy sąd zastosował dozór kuratora sądowego?

TAK ☐ NIE ☐

2. Krok drugi – do kogo możesz zwrócić się o pomoc?

Czy kiedykolwiek korzystałeś/korzystałaś z pomocy instytucji lub organizacji obowiązanych do udzielania pomocy?

TAK ☐ NIE ☐

Jeżeli: "TAK", to z pomocy jakich instytucji lub organizacji?

Jeżeli: "NIE", to poniżej podajemy Ci nazwy instytucji i organizacji, z których pomocy możesz skorzystać i się do nich zwrócić:

- **Ośrodki pomocy społecznej** – pomogą Ci w sprawach socjalnych, bytowych i prawnych.
- **Powiatowe centra pomocy rodzinie** – pomogą Ci w zakresie prawnym, socjalnym, terapeutycznym lub udzielą informacji na temat instytucji lokalnie działających w tym zakresie w Twojej miejscowości.
- **Ośrodki interwencji kryzysowej** – zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.

- **Ośrodki wsparcia** – zapewnią schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, udzielą Ci pomocy i wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej.
- **Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie** – zapewnią bezpłatne schronienie Tobie i Twojej rodzinie, gdy jesteś ofiarą przemocy w rodzinie, oraz udzielą Ci specjalistycznej pomocy, w tym: pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, terapeutycznej i medycznej, oraz wsparcia w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowej, a także opracują plan pomocy.
- **Prokuratura, Policja** – możesz tam złożyć zawiadomienie o przestępstwie znęcania się popełnionym na Twoją szkodę lub na szkodę Twoich bliskich i poprosić o udzielenie podstawowej informacji prawnej.
- **Sąd rodzinny i opiekuńczy** – możesz tam złożyć pozew w sprawach rodzinnych lub wniosek dotyczący spraw opiekuńczych Twoich dzieci.
- **Ochrona zdrowia** – możesz tam uzyskać zaświadczenie lekarskie o doznanych obrażeniach, poprosić o pomoc lekarską, spytać o adresy specjalistycznych poradni lekarskich.
- **Komisje rozwiązywania problemów alkoholowych** – jeżeli przemocy w Twoim domu towarzyszy picie alkoholu, możesz zwrócić się do nich z wnioskiem o skierowanie sprawcy przemocy na leczenie odwykowe lub uzyskać inną pomoc związaną z nadużywaniem przez niego alkoholu.

Na Twoim terenie funkcjonują lokalne placówki udzielające pomocy ofiarom przemocy w rodzinie:

Lp.	Nazwa instytucji/organizacji	Adres instytucji/organizacji	Telefon	Adres mailowy

Możesz zadzwonić również pod numery telefonów:

- **Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia" tel. 801 12 00 02** (płatny pierwszy impuls, linia czynna od poniedziałku do soboty w godzinach 8^{00}–22^{00}, w niedziele i święta w godzinach 8^{00}–16^{00}), **tel. (22) 666 28 50 – dyżur prawny** (linia płatna, czynna w poniedziałek i wtorek w godzinach 17^{00}–21^{00}), **Poradnia e–mailowa:** niebieskalinia@niebieskalinia.info.
- **Policyjnego Telefonu Zaufania tel. 800 120 226** (linia bezpłatna przy połączeniu z telefonów stacjonarnych, czynna codziennie w godzinach od 9^{30} do 15^{30}, od godz. 15^{30} do 9^{30} włączony jest automat).

WAŻNE

Na skutek wszczęcia procedury "Niebieskie Karty" informacja dotycząca Twojej sytuacji rodzinnej zostanie przekazana przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego, który podejmie dalsze działania.

Zawsze możesz wzywać Policję na interwencję, poinformować prokuraturę oraz zwrócić się o pomoc do podmiotu/organizacji realizujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Możesz również poprosić dzielnicowego, aby przyszedł do Twojego domu i udzielił stosownej pomocy i niezbędnych informacji.

Załącznik nr 8

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU
PROTOKÓŁ REJESTRACJI ZGŁOSZENIA Z ANONIMOWEJ SKRZYNKI ZGŁOSZEŃ

1. DANE REJESTROWE ZGŁOSZENIA:

- Numer wpisu w Rejestrze SOM: SOM / ..... / 2026 / 2027
- Data i godzina otwarcia / pobrania zgłoszenia: .....
- Kanał wpłynięcia zgłoszenia (zaznaczyć właściwe): [ ] Fizyczna Skrzynka Zgłoszeń przy gabinecie pielęgniarki szkolnej [ ] Anonimowa Cyfrowa Skrzynka Zgłoszeń (A-Skrzynka internetowa)

2. STRESZCZENIE TREŚCI ZGŁOSZENIA:

.....

.....

.....

3. KWALIFIKACJA PROBLEMOWA PRZEZ ZESPÓŁ DS. SOM:

- [ ] Cyberprzemoc / Body Shaming / Wykluczenie z grup w sieci
- [ ] Przemoc rówieśnicza na terenie szkoły (słowna, psychiczna, fizyczna)
- [ ] Podejrzenie przemocy domowej / zaniedbania w środowisku rodzinnym
- [ ] Zachowania ryzykowne (e-papierosy, alkohol, zagrożenia bezpieczeństwa)
- [ ] Inny problem: .....

4. PLAN DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH (Standard reakcji w ciągu 48 godzin):

- Osoba wyznaczona do prowadzenia sprawy: .....
- Podjęte działania i czynności wyjaśniające:
  .....
- Terminy i sposób przekazania informacji zwrotnej:
  .....

5. PODPISY CZŁONKÓW ZESPOŁU DS. SOM:

1. ..... *(Szkolny Koordynator SOM)*
2. ..... *(Psycholog / Pedagog)*
3. ..... *(Pielęgniarka szkolna / Przedstawiciel dyrekcji)*

Załącznik nr 9

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

– WERSJA DLA UCZNIÓW I LICEUM –

I Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku

Masz prawo do bezpieczeństwa, szacunku i pomocy. Pamiętaj – nie jesteś sam/a!

1 TWOJE PRAWA W SZKOLE

- Masz prawo do szacunku ze strony każdego nauczyciela, pracownika i rówieśnika.
- Nikt nie ma prawa stosować wobec Ciebie przemocy fizycznej, słownej ani psychicznej.
- Masz prawo do równego traktowania – bez względu na wygląd, ocenę, status czy poglądy.
- Masz prawo do ochrony prywatności i wizerunku – nikt nie może nagrywać Cię bez zgody.

2 BEZPIECZEŃSTWO W SIECI I STOP HEJTOWI

- Hejt, wyśmiewanie wyglądu (body shaming) i wykluczanie z grup online są zabronione!
- Tworzenie obraźliwych memów, przerabianie zdjęć (w tym AI) czy hejt na czatach to przemoc.
- Jeśli widzisz, że ktoś jest obrażany lub wykluczany w sieci – zareaguj lub zgłoś to dorosłemu.
- Szkoła chroni świadków przemocy – zgłoszenie problemu to dowód odwagi, a nie skarżenie!

3 JAK I KOMU MOŻESZ ZGŁOSIĆ PROBLEM?

- **BEZPOŚREDNIO:** Porozmawiaj z Wychowawcą, Pedagogiem (s. 103) lub Psychologiem (s. 106).
- **ELEKTRONICZNIE:** Napisz wiadomość przez e-dziennik lub skorzystaj z Anonimowej E-Skrzynki Zgłoszeń.
- **ANONIMOWO:** Wrzuć informację do Anonimowej Skrzynki Zgłoszeń PRZY GABINECIE PIELĘGNIARKI.
- **GWARANCJA:** Każde zgłoszenie zostanie potraktowane poważnie i dyskretnie (reakcja w 48h).

4 BEZPŁATNE TELEFONY ZAUFANIA (POMOC 24/7)

- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (całodobowy, bezpłatny, anonimowy)
- **800 12 00 02** – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia"
- **800 121 212** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka
- **112** – Numer Alarmowy (w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia)

TWOJE BEZPIECZEŃSTWO JEST DLA NAS NAJWAŻNIEJSZE.
Nie bój się mówić. Zawsze jest ktoś, kto Cię wysłucha i pomoże.

Załącznik nr 9a

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. ZIEMI KUJAWSKIEJ WE WŁOCŁAWKU
Standardy Ochrony Małoletnich Wersja Skrócona

Cześć! Ten dokument powstał po to, abyś w naszej szkole czuł/a się bezpiecznie, miał/a pewność, że Twoje prawa są szanowane, oraz wiedział/a, do kogo zwrócić się po pomoc w trudnej sytuacji.

1. Masz prawo do bezpieczeństwa i szacunku

W szkole nikt nie ma prawa stosować wobec Ciebie przemocy – ani fizycznej (bicie, popychanie), ani słownej (wyzywanie, kpin), ani psychicznej (zastraszanie, poniżanie).

Masz prawo do równego traktowania. Nauczyciele, pracownicy i rówieśnicy powinni odnosić się do Ciebie z szacunkiem, bez względu na Twoje oceny, wygląd, sytuację materialną czy poglądy.

Twoja prywatność i wizerunek są chronione. Nikt nie może Cię nagrywać, fotografować ani publikować Twoich zdjęć bez Twojej zgody.

2. Stop Cyberprzemocy i Hejtowi w sieci

Hejt, wyśmiewanie wyglądu (*body shaming*), obrażanie w komentarzach czy tworzenie kompromitujących memów/zdjęć (w tym przy użyciu sztucznej inteligencji AI) to formy przemocy i są w naszej szkole surowo zabronione.

Wykluczanie rówieśników z grup klasowych lub wspólnych czatów na komunikatorach (Messenger, Discord, WhatsApp) jest zachowaniem krzywdzącym.

Pamiętaj: Jeśli widzisz, że ktoś w sieci jest obrażany lub nękany – reaguj. Zgłoszenie przemocy to nie skarżenie, ale dowód odwagi i troski o drugiego człowieka.

3. Jak i komu możesz zgłosić problem?

Jeśli doświadczasz krzywdy, ktoś Ci zagraża, jesteś świadkiem przemocy lub po prostu przeżywasz trudny moment i potrzebujesz rozmowy, możesz zgłosić to na kilka sposobów:

- **Osobiście:** Porozmawiaj ze swoim Wychowawcą, Pedagogiem (sala 103), Psychologiem (sala 106), Pielęgniarką szkolną lub dowolnym nauczycielem, któremu ufasz.
- **Przez e-dziennik:** Napisz wiadomość do psychologa, pedagoga lub wychowawcy.
- **Anonimowo w sieci:** Skorzystaj z Anonimowej Cyfrowej Skrzynki Zgłoszeń na stronie internetowej szkoły.
- **Anonimowo w szkole:** Wrzuć kartkę z informacją do fizycznej Anonimowej Skrzynki Zgłoszeń (Skrzynki Zaufania), która znajduje się **przy gabinecie pielęgniarki szkolnej**.

4. Co stanie się po Twoim zgłoszeniu?

Każde zgłoszenie traktujemy bardzo poważnie i dyskretnie.

Szkoła podejmuje działania wyjaśniające w ciągu **maksymalnie 48 godzin**.

Otrzymasz ochronę i pomoc – rozmowy ze świadkami i poszkodowanymi prowadzone są na osobności, z zachowaniem pełnej poufności.

5. Gdzie szukać pomocy poza szkołą? (Bezpłatne telefony zaufania 24/7)

- **116 111** – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (całodobowy, bezpłatny, anonimowy).
- **800 12 00 02** – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy „Niebieska Linia".
- **800 121 212** – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka.
- **112** – Numer alarmowy w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia.

Procedury Interwencji w Sytuacjach Kryzysowych

I Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kujawskiej
we Włocławku

Spis treści

Podstawa prawna 43

I. Postanowienia ogólne 44

Wprowadzenie 44

Słownik pojęć 44

Cele procedur 44

Ustalenia 45

Zasady interwencji profilaktycznej 46

Warunki konieczne do stosowania procedur 47

II. Postanowienia szczegółowe 49

1. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia wulgarnego słownictwa. 52

2. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia agresji wśród uczniów. ... 53

3. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do pracownika szkoły). 54

4. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia agresji ze strony pracowników szkoły wobec ucznia. 55

5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów. 56

6. Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji. 57

7. Procedura postępowania w przypadku ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych. 58

8. Procedura postępowania w przypadku oddalenia się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania. 59

9. Procedura postępowania w przypadku licznych nieobecności, spóźnień i wagarów ucznia. 60

10. Procedura postępowania w przypadku braku kontaktu z rodzicami ucznia. 61

11. Procedury powiadamiania rodziców ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych. 62

12. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia zachowań mobbingujących oraz izolujących ucznia. 63

13. Procedury postępowania w przypadku zatrzymania przez policję ucznia przebywającego na zajęciach w szkole. 64

14. Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej. 65

15. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia epizodu psychotycznego u ucznia na terenie szkoły. 67

16. Procedury postępowania w przypadku wtargnięcia obcej osoby na teren szkoły. 68

17. Procedura postępowania wobec uczennicy w ciąży. 69

18. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów (w tym elektronicznych oraz innych środków zawierających nikotynę (np. snusy)) lub ich palenia na terenie szkoły lub poza nią. 70

19. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu (lub jego spożywania). 71

20. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia alkoholu do szkoły. . 72

21. Procedura postępowania w przypadku zidentyfikowania osoby dorosłej będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły. 73

22. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia pod wpływem środków odurzających. 74

23. Procedura postępowania w przypadku posiadania lub rozprowadzania na terenie szkoły środków odurzających. 75

24. Procedura postępowania w przypadku uzyskania od rodzica informacji na temat spożywania i rozprowadzania środków odurzających poza teren szkoły. 76

25. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk. 77

26. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia dostępu ucznia do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych. 78

27. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia fałszerstwa dokonanego przez ucznia. 80

28. Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia. 81

29. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia lub zaistnienia zagrożenia cyfrowego (cyberprzemocy). 82

30. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia przemocy domowej. 84

31. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych). 86

32. Procedura postępowania w przypadku próby/śmierci samobójczej na terenie szkoły i poza nią oraz samookaleczenia. 87

33. Procedura postępowania w przypadku powrotu ucznia do szkoły po pobycie w szpitalu z uwagi na próbę samobójczą lub długotrwałym pobycie w szpitalu. 89

34. Procedury postępowania w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub groźbie podłożenia „bomby" oraz innych substancji zagrażających życiu lub zdrowiu. 90

35. Procedura postępowania w przypadku wybuchu pożaru lub podłożeniu ognia. 91

36. Procedura postępowania w przypadku wypadku ucznia podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych. 92

37. Procedura postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia. 93

38. Procedury postępowania w przypadku konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela w trakcie zajęć. 94

39. Procedura postępowania z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 95

40. Procedura regulująca zasady kontaktu z mediami w sytuacji kryzysowej. 96

Podstawa prawna

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach z dnia 31 grudnia 2002 r. (tj. Dz. U. 2020r., poz. 1604 ze zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2022r., poz. 2230).
- Ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 9 listopada 1995 r. (tj. Dz.U. 2021r., poz. 276)
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. 2021r., poz. 1119 ze zm.).
- Ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r.(Dz. U. 2020r., poz. 2050 ze zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta" (Dz. U. poz. 1870)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz nie-których innych ustaw (Dz. U. 1606)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przestępczości wśród Dzieci i Młodzieży przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 13.01.2004 roku o nazwie "Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z Policją w sytuacji zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją.

I. Postanowienia ogólne

Wprowadzenie

Dokument „Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych” powstał w celu zapewnienia jak najlepszej opieki nad uczniami uczęszczającymi do I Liceum Ogólnokształcącego im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku. Jest on dostępny do wglądu dla wszystkich pracowników szkoły, rodziców oraz uczniów.

Należy pamiętać, że postępowanie w sytuacjach kryzysowych z udziałem ucznia powinno być prowadzone w możliwie najszybszym czasie i przy zapewnieniu bezpieczeństwa psychofizycznego ucznia. Uczeń i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacjach i podjętych przez szkołę działaniach ich dotyczących.

Osobą odpowiedzialną na terenie szkoły za respektowanie praw ucznia jest Dyrektor Szkoły. Uczniowie wykraczający poza normy prawne i zasady zachowania akceptowane w szkole ponoszą sankcje przewidziane w Regulaminie Szkoły.

Słownik pojęć

Ilekroć w dokumencie „Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych” jest mowa o:

- Szkole – należy przez to rozumieć I Liceum Ogólnokształcące im. Ziemi Kujawskiej we Włocławku (LZK),
- Dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektora LZK
- Rodzicach – należy przez to rozumieć przedstawiciela(i) ustawowego ucznia LZK.
- Pracowniku – należy przez to rozumieć każdego pracownika LZK, bez względu na formę zatrudnienia
- Wychowawcy – należy przez to rozumieć nauczyciela sprawującego wychowawstwo nad klasą ucznia
- Pedagogu – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na stanowisku pedagoga szkolnego w LZK
- Psychologu – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną na stanowisku psychologa szkolnego w LZK

Cele procedur

- Wyznaczenie jasnych i czytelnych reguł postępowania oraz określenie wyraźnych granic
- Dbanie o bezpieczeństwo uczniów oraz pracowników szkoły

- Usprawnienie i zwiększenie skuteczności oddziaływań wychowawczych szkoły w sytuacjach zagrożenia
- Wskazanie działań naprawczych (korekcyjnych, terapeutycznych)
- Zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych poprzez wskazanie działań profilaktycznych
- Wypracowanie metod współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia

Ustalenia

W celu określenia warunków zapewniających uczniom bezpieczeństwo w szkole ustala się co następuje:

- W każdym przypadku, rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad, niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami ucznia.
    - Rodzice ucznia są bezzwłocznie zawiadamiani o każdym przypadku naruszenia przez niego obowiązujących w szkole zasad związanych z bezpieczeństwem
    - W celu rozwiązywania zaistniałego problemu wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrekcją szkoły:
        - ustala jak najbliższy termin spotkań z uczniem i jego rodzicami,
        - prowadzi rozmowę interwencyjną z uczniem,
        - prowadzi rozmowę z rodzicami, w czasie której wspólnie ustalają dalsze działania wobec dziecka, zasady współpracy między rodzicami a szkołą, oraz (ewentualnie) możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej,
        - ustalenie kary według zapisów statutu szkoły,
        - uczeń w obecności rodziców podpisuje, że zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania,
        - nadzór nad wypełnieniem zobowiązania przez ucznia sprawują rodzice i przedstawiciel szkoły.
    - Uczniowie potrzebujący pomocy specjalistycznej są kierowani do odpowiedniej poradni/placówki,
    - Brak współpracy ze strony rodziców oraz dalsze naruszanie przez ucznia obowiązujących w szkole zasad, powodują konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:

- zastosowanie określonych w statucie szkoły konsekwencji dyscyplinarnych, łącznie z możliwością przeniesienia ucznia do innej szkoły, usunięcie ze szkoły – skreślenie z listy
- zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego.

- W przypadku zagrożenia zdrowia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (np. wzywane jest pogotowie).
- Policja jest wzywana w przypadku:
  - gdy zachowania ucznia zagrażają bezpieczeństwu innych osób lub jemu osobiście,
  - znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji psychoaktywnych,
  - gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać nielegalne substancje psychoaktywne,
  - kradzieży lub innych wykroczeń.
- W klasie ucznia lub uczniów, którzy dopuścili się złamania obowiązujących w szkole zasad, są prowadzone dodatkowe zajęcia profilaktyczne.
- Działania interwencyjne i profilaktyczne są prowadzone przez specjalnie przeszkolonych pracowników szkoły.

Zasady interwencji profilaktycznej

Interwencję przeprowadza psycholog lub pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą klasy w sytuacjach zagrożenia ucznia:

- uzależnieniem,
- przestępczością,
- demoralizacją,
- zachowaniami ryzykownymi.
- wystąpieniem zachowań suicydalnych, samookaleczeniem.

Celem interwencji profilaktycznej jest:

- Udzielenie wsparcia i pomocy uczniowi i rodzicom przez dostarczenie informacji, zaproponowanie współpracy pomiędzy domem a szkołą.
- Zapobieganie problemom związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.

W sytuacji zagrożenia ucznia uzależnieniem, przestępczością, demoralizacją, zachowaniami ryzykownymi:

- Wychowawca wspólnie z pedagogiem/psychologiem zbiera informacje o sytuacji ucznia i na ich podstawie dokonuje wstępnej diagnozy, analizy i oceny problemów ucznia.
- Wychowawca wspólnie z pedagogiem/psychologiem przeprowadzają rozmowę z uczniem, podczas której przekazują uczniowi:
    - Spostrzeżenia, jakie zaszły w jego funkcjonowaniu;
    - Informacje o konsekwencjach wynikających z jego zachowań;
    - Komunikat o zakazie zachowań ryzykownych, związanych z zagrożeniem uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją - powołując się na regulamin szkoły;
    - Informację o konieczności poinformowania rodziców.
- Wychowawca wzywa rodziców do szkoły i wspólnie z pedagogiem przeprowadza z nimi rozmowę informując o:
    - przyczynach, dla których szkoła zwróciła szczególną uwagę na zachowanie dziecka.
    - zagrożeniach zdrowia i bezpieczeństwa dziecka związanych z zachowaniami ryzykownymi, uzależnieniami, przestępczością, demoralizacją.
- Efektem rozmowy z rodzicami powinna być umowa uwzględniająca:
    - Zasady zachowania ucznia w szkole i w domu;
    - Konsekwencje i przywileje wobec ucznia;
    - Zobowiązania obu stron - rodziców i szkoły - o nawiązaniu ścisłej współpracy / stały kontakt ze szkołą, wymiana uwag, spostrzeżeń odnośnie ucznia, itp.;
    - Czasu obowiązującej umowy- terminu wywiązania się z ustaleń.
- W obecności rodziców wychowawca lub pedagog/psycholog rozmawia z uczniem zobowiązując do zmiany zachowania.
    - Zobowiązania ucznia do powstrzymania się od negatywnych, szkodliwych zachowań;
    - Ustalenia listy czasowo odebranych przywilejów, kary wg. statutu szkoły;
    - Ustalenia zasad zachowania w domu i w szkole;
    - Wymianę obserwacji między szkołą a rodziną.

Warunki konieczne do stosowania procedur

Adekwatne postępowanie w sytuacjach trudnych wychowawczo wymaga dobrego rozpoznania problemu, zdarzenia, pełnej wiedzy na temat ucznia i jego rodziny, rozpoznania motywów postępowania i zastosowania odpowiedniej procedury postępowania. Nauczyciele i

wychowawcy mogą wspierać się pomocą pedagoga szkolnego (psychologa), nadzoru pedagogicznego, personelu medycznego, pracowników obsługi, policji, sądu rodzinnego, poradni specjalistycznych. Skuteczność zastosowania procedur wymaga dobrej współpracy ze środowiskiem rodzinnym ucznia. Metody, którymi można to osiągnąć to:

1. Zebrania integracyjne.
2. Udział rodziców w imprezach integracyjnych i wycieczkach szkolnych.
3. Udział rodziców w działaniach wychowawczych szkoły.
4. Spotkania indywidualne z wychowawcą.
5. Spotkania z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem, dyrektorem.
6. Udział w spotkaniach zespołu uczącego.
7. Uwagi zawarte w dzienniku elektronicznym o zaistniałych sytuacjach.
8. Wezwania poprzez dziennik elektroniczny i telefoniczne.

II. Postanowienia szczegółowe

Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych:

1. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia wulgarnego słownictwa.
2. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia agresji wśród uczniów.
3. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego pracownika szkoły).
4. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia agresji ze strony pracowników szkoły wobec ucznia.
5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów.
6. Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.
7. Procedura postępowania w przypadku ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.
8. Procedura postępowania w przypadku oddalenia się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.
9. Procedura postępowania w przypadku licznych nieobecności, spóźnień i wagarów ucznia.
10. Procedura postępowania w przypadku braku kontaktu z rodzicami ucznia.
11. Procedury powiadamiania rodziców ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.
12. Procedury postępowania w przypadku podejrzenia zachowań mobbingujących oraz izolujących ucznia.
13. Procedury postępowania w przypadku zatrzymania przez policję ucznia przebywającego na zajęciach w szkole
14. Procedury postępowania dyrektora i/lub pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej.
15. Procedury postępowania w przypadku wystąpienia epizodu psychotycznego u ucznia na terenie szkoły.
16. Procedury postępowania w przypadku wtargnięcia obcej osoby na teren szkoły.
17. Procedura postępowania wobec uczennicy w ciąży.

18. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów (w tym elektronicznych oraz innych środków zawierających nikotynę (np. snusy)) lub ich palenia na terenie szkoły lub poza nią.
19. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu (lub jego spożywania).
20. Procedura postępowania w przypadku przyniesienia alkoholu do szkoły.
21. Procedura postępowania w przypadku zidentyfikowania osoby dorosłej będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły.
22. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia pod wpływem środków odurzających.
23. Procedura postępowania w przypadku posiadania lub rozprowadzania na terenie szkoły środków odurzających.
24. Procedura postępowania w przypadku uzyskania od rodzica informacji na temat spożywania i rozprowadzania środków odurzających poza teren szkoły.
25. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
26. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia dostępu ucznia do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych.
27. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia fałszerstwa dokonanego przez ucznia.
28. Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia.
29. Procedura postępowania w przypadku podejrzenia lub zaistnienia zagrożenia cyfrowego (cyberprzemocy).
30. Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia przemocy domowej.
31. Procedura postępowania w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).
32. Procedura postępowania w przypadku próby/śmierci samobójczej na terenie szkoły i poza nią oraz samookaleczenia.
33. Procedura postępowania w przypadku powrotu ucznia do szkoły po próbie samobójczej.
34. Procedury postępowania w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub groźbie podłożenia „bomby” oraz innych substancji zagrażających życiu lub zdrowiu.
35. Procedura postępowania w przypadku wybuchu pożaru lub podłożeniu ognia.

36. Procedura postępowania w przypadku wypadku ucznia podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych.
37. Procedura postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.
38. Procedury postępowania w przypadku konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela w trakcie zajęć.
39. Procedura postępowania z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
40. Procedura regulująca zasady kontaktu z mediami w sytuacji kryzysowej.

1. Procedura postępowania w przypadku używania przez ucznia wulgarnego słownictwa.

Gdy nauczyciel jest świadkiem używania przez ucznia wulgarnego słownictwa ma bezwzględny obowiązek zareagowania:

1. Sam przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Wpisuje informacje dla rodziców do dziennika elektronicznego.
3. Powiadamia wychowawcę klasy.

Jeżeli świadkiem stosowania wulgarnego słownictwa jest pracownik obsługi, zgłasza ten fakt wychowawcy klasy, który wpisuje informację dla rodziców do dziennika elektronicznego.

W przypadku powtarzających się zachowań wychowawca:

1. Przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia i sporządza krótką notatkę z przeprowadzonej rozmowy.
2. W przypadku braku poprawy przekazuje sprawę pedagogowi szkolnemu, który przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
3. W przypadku braku poprawy wychowawca lub pedagog powiadamia dyrektora, który udziela uczniowi upomnienia lub podejmuje inne kroki przewidziane regulaminem szkoły.

2. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia agresji wśród uczniów.

1. Nauczyciel, pracownik szkoły przerywa zachowanie agresywne, którego jest świadkiem.
2. Informuje wychowawcę o zdarzeniu.
3. Wychowawca prowadzi rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela, pracownika szkoły, ocenia sytuację.
4. Wychowawca sporządza notatkę z zaistniałego zajścia oraz informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji.
5. Powtarzające się zdarzenia wychowawca zgłasza do pedagoga lub psychologa szkolnego oraz dyrektora.
6. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem i zespołem nauczycieli uczących ucznia ustala dla ucznia plan działań we współpracy i informuje rodziców o podjętych działaniach.

W przypadku, gdy doraźna interwencja nie przynosi pożądanych efektów wychowawca podejmuje następujące działania:

1. Przeprowadza rozmowę z uczniem o jego zachowaniu.
2. Omawia z rodzicami zachowanie dziecka i ustala strategię współpracy ze szkołą i obserwuje jej efekty.
3. Wychowawca nawiązuje kontakt z pedagogiem szkolnym, który podejmuje pracę wychowawczą z uczniem.
4. Pedagog szkolny organizuje spotkanie w składzie: wychowawca – rodzic – pedagog – uczeń.
5. Pedagog informuje rodziców ucznia o możliwości uzyskania pomocy psychologicznej.
6. W przypadkach czynów rozmyślnych ze szczególną brutalnością dyrektor szkoły zwraca się z prośbą o interwencję Policji i Sądu Rodzinnego.

3. Procedura postępowania w przypadku naruszenia nietykalności osobistej pracownika szkoły (obelżywe wyzwiska, groźby, opluwanie, przyczepianie karteczek, rzucanie przedmiotami, agresja fizyczna, zabranie przedmiotu należącego do pracownika szkoły).

1. Pracownik dba o niedopuszczenie do przemocy fizycznej wobec siebie poprzez zwrócenie uwagi uczniowi i próba wyciszenia go.
2. Niezwłoczne poinformowanie o zaistniałej sytuacji wychowawcy i pedagoga szkolnego oraz dyrekcji.
3. Poinformowanie rodziców ucznia i ustalenie kary.
4. Rozmowa z wychowawcą, pedagogiem, rodzicem i uczniem w celu ustalenia przyczyn agresywnych zachowań i sposobu zmiany relacji.
5. W sytuacjach uzasadnionych dyrektor podejmuje procedurę o naruszenie nietykalności funkcjonariusza publicznego.

4. Procedura postępowania w przypadku zaistnienia agresji ze strony pracowników szkoły wobec ucznia.

1. Na wniosek ucznia, rodzica lub pracownika szkoły dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
2. W przypadku powtarzania się zarzutów Dyrektor podejmuje postępowanie dyscyplinarne wobec pracownika.

5. Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania rodziców i innych osób dorosłych przebywających na terenie szkoły wobec uczniów.

1. Pracownik szkoły podejmuje próbę przerwania zachowania agresywnego i wstępnego rozpoznania okoliczności zdarzenia.
2. Pracownik szkoły powiadamia dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
3. W przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego, dyrektor szkoły zawiadamia policję.

6. Procedura postępowania w przypadku zachowania ucznia uniemożliwiającego prowadzenie lekcji.

1. Nauczyciel upomina słownie ucznia, stara się go wyciszyć i opanować sytuację w klasie.
2. Jeżeli sytuacja jest poważna, zawiadamia pedagoga/dyrekcję i prosi o natychmiastową interwencję.
3. Niezwłocznie po zakończeniu lekcji powiadamia wychowawcę klasy.
4. Wychowawca podejmuje kroki dyscyplinujące ucznia i powiadamia pedagoga szkolnego.
5. Pedagog rozmawia z uczniem, aby ustalić przyczyny takich zachowań i zapobiec im.
6. Jeżeli sytuacje powtarzają się notoryczne, wychowawca, pedagog i dyrektor we współpracy z rodzicami ustala plan działań wobec ucznia, a w razie konieczności powiadamia policję bądź sąd rodzinny.
7. W sytuacji gdy uczeń swym zachowaniem zagraża bezpieczeństwu własnemu i innych, nauczyciel może zastosować przytrzymanie ucznia.
8. Gdy zachowanie ucznia zagraża bezpieczeństwu jego lub innych uczniów lub uniemożliwia dalszy przebieg zajęć, nauczyciel powiadamia pedagoga, wychowawcę lub dyrektora, który odizolowuje ucznia przeprowadzając go do innego pomieszczenia.
9. W sytuacji gdy uczeń stawia opór i uniemożliwia przeprowadzenie do innego pomieszczenia lub gdy następuje eskalacja jego agresji zagrażająca bezpieczeństwu innych, nauczyciel wzywa policję i/lub pogotowie
10. Powiadomienie rodziców o zaistniałej sytuacji.

7. Procedura postępowania w przypadku ucieczki ucznia ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych.

1. Nauczyciel, który stwierdził fakt ucieczki ucznia odnotowuje nieobecność w dzienniku lekcyjnym.
2. Powiadamia wychowawcę klasy, który telefonicznie informuje rodziców ucznia.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowy z uczniem i jego rodzicami w celu ustalenia przyczyn ucieczki z lekcji oraz przekazania informacji o konsekwencjach takiego postępowania i formie ukarania ucznia.
4. Jeżeli problem powtarza się, wychowawca informuje pedagoga szkolnego, który przeprowadza ponowną rozmowę z uczniem i jego rodzicami.
5. W przypadku braku poprawy zachowania lub braku zainteresowania ze strony rodziców pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły zgłasza ucieczki do sądu rodzinnego i na policję.

8. Procedura postępowania w przypadku oddalenia się ucznia od grupy w czasie wycieczki szkolnej na terenie miasta i poza miejscem zamieszkania.

1. Opiekun grupy/ kierownik wycieczki ustala okoliczności oddalenia i podejmuje natychmiastowe poszukiwania zaginionego ucznia. Poza miejscem zamieszkania poszukiwanie podejmuje kierownik wycieczki, a grupa z opiekunami pozostaje w ustalonym miejscu. W miejscu zamieszkania opiekun grupy telefonicznie informuje dyrekcję szkoły, która deleguje osobę do doprowadzenia grupy do szkoły, a opiekun podejmuje poszukiwania.
2. Po odnalezieniu ucznia opiekun grupy/ kierownik wycieczki wyjaśnia przyczyny, które doprowadziły do takiej sytuacji i uświadamia odnalezionej osobie konsekwencje jej zachowania.
3. Kierownik wycieczki informuje wychowawcę klasy.
4. Wychowawca informuje rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji i ustala dla niego karę.
5. Jeśli poszukiwania ucznia są bezskuteczne, opiekun/kierownik grupy informuje policję, dyrektora szkoły i rodziców.
6. Jeśli oddalenie od grupy będzie się powtarzało, uczestnictwo ucznia w następnej imprezie turystycznej zostaje zawieszone.

9. Procedura postępowania w przypadku licznych nieobecności, spóźnień i wagarów ucznia.

1. Prowadzenie indywidualnych rozmów wychowawcy z uczniem.
2. Stały kontakt z rodzicami, informowanie o frekwencji (wpis do e-dziennika, kontakt telefoniczny, spotkania z rodzicem podczas zebrań z rodzicami, konsultacji).
3. Zobowiązanie rodzica do informowania szkoły o przyczynie nieobecności dziecka w szkole, jeżeli nieobecność trwa powyżej 1 tygodnia.
4. W przypadku nieobecności ucznia, nieterminowego usprawiedliwiania nieobecności przez rodziców, wychowawca kontaktuje się telefonicznie.
5. Wezwanie pisemne rodzica do szkoły na konsultacje. Zawarcie kontraktu pomiędzy uczniem, jego rodzicem i dyrekcją szkoły, w celu poprawy frekwencji ucznia.
6. Objęcie ucznia opieką psychologiczno-pedagogiczną (mobilizacja zespołu klasowego, współpraca wychowawcy z pedagogiem szkolnym).
7. W przypadku nieuzasadnionej nieobecności ucznia trwającej cztery tygodnie, wysłanie do rodziców informacji o niezrealizowaniu obowiązku nauki przez dziecko.
8. W ciągu 7 dni od daty doręczenia powiadomienia, uczeń nadal nie realizuje obowiązku nauki, kieruje się do rodziców pismo zawierające stwierdzenie, że obowiązek nauki nie jest realizowany i istnieje zagrożenie skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.
9. Jeżeli zastosowane środki zapobiegawcze nie przyniosą pozytywnych efektów, sprawę kieruję się do Sądu Rodzinnego.

10. **Procedura postępowania w przypadku braku kontaktu z rodzicami ucznia.**

1. W przypadku, gdy rodzic nie kontaktuje się z wychowawcą w czasie wyznaczonym, wychowawca prosi rodzica o przybycie do szkoły, wykorzystując różne formy nawiązywania kontaktu z rodzicem: wpis do dziennika elektronicznego, kontakt telefoniczny. Podjęte działania dokumentuje w dzienniku.
2. W przypadku, gdy rodzic nie reaguje na wezwanie i/lub nie przychodzi na umówione spotkanie bez wcześniejszego kontaktu lub wyjaśnienia nieobecności, wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem szkoły może zwrócić się do sądu o wgląd w sytuację rodzinną.

11. **Procedury powiadamiania rodziców ucznia o trudnych sytuacjach wychowawczych.**

1. Powiadomienie przez wychowawcę klasy telefonicznie, osobiście lub pisemnie (wpis w dzienniku elektronicznym) rodziców o trudnych sytuacjach wychowawczych, korzystając z danych osobowych zapisanych w dzienniku.
2. Sporządzenie przez wychowawcę notatki służbowej z powiadomienia rodziców.
3. W przypadku nieobecności wychowawcy zachować obowiązującą w szkole drogę służbową (wychowawca, pedagog, dyrekcja).
4. W sytuacji zgłoszenia przez rodziców zmiany miejsca pobytu na okres dłuższy niż jedna doba, spisanie z rodzicami oświadczenia o zmianie miejsca ich pobytu wraz z telefonem i adresem kontaktowym.
5. W przypadku braku informacji od rodziców o zmianie miejsca ich pobytu, przekazanie odpowiednim instytucjom opieki nad dzieckiem w szczególnie trudnych sytuacjach wychowawczych.

12. **Procedury postępowania w przypadku podejrzenia zachowań mobbingujących oraz izolujących ucznia.**

Aby można było mówić o przejawach mobbingu, muszą wystąpić następujące cechy:

- Prześladowanie ofiary przez sprawcę mobbingu musi trwać przez dłuższy czas,
- mobbing ma charakter celowy, czyli sprawcy chodzi o wyłączenie ofiary z grupy koleżeńskiej bądź zepsucie jej opinii,
- Sprawca mobbingu ma nad ofiarą przewagę psychiczną lub fizyczną.

W przypadku, kiedy uczeń jest izolowany lub prześladowany przez rówieśników:

1. Ocena sytuacji przez wychowawcę i pedagoga szkolnego.
2. Przeprowadzenie rozmowy z uczniem odsuniętym od grupy, a także grupą tych osób, które stwarzają zagrażające sytuacje.
3. Wychowawca informuje rodziców dziecka pokrzywdzonego i rodziców uczniów, którzy przyczynili się do zaistniałej sytuacji.
4. Jeżeli rozmowa nie spowoduje pozytywnych zmian, wychowawca informuje dyrektora szkoły.
5. Jeżeli powyższe procedury nie przyniosą oczekiwanych rezultatów wychowawca doprowadza do konfrontacji strony (rodzice – uczniowie) w celu osiągnięcia porozumienia.
6. Przeprowadzenie pogadanek z uczniami na temat mobbingu i izolowania.
7. W sytuacji nieskuteczności podejmowanych działań informuje się policję

13. **Procedury postępowania w przypadku zatrzymania przez policję ucznia przebywającego na zajęciach w szkole.**

1. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi/wicedyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacją służbową.
2. Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta, celem sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
4. Pedagog lub nauczyciel sprowadza ucznia do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
5. Policja informuje rodziców ucznia o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
6. Dyrektor/wicedyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez Policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
7. W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga/psychologa szkolnego do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce Policji.
8. Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga/psychologa szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
9. W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policyjnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga/psychologa szkolnego.
10. Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego- ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

14. Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu na terenie placówki oświatowej.

1. Podstawowe czynności dla dyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego:
   - Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnić dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotować personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadomić policję.
   - Zapewnić, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
   - Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji:
     - jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków uwiarygodnić informacje;
     - sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników;
     - w rozmowie z pokrzywdzonym ustalić liczbę sprawców i ich dane personalne;
     - nie nagłaśniać zdarzenia.
   - W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, zatrzymać do czasu przybycia policji osobę poszkodowaną i sprawcę (ów):
     - konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania należy powiadomić rodziców. Nie należy zatrzymywać na siłę sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji;
     - jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach;
     - osobę poszkodowaną należy odizolować od sprawców.
   - W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.
2. Zakazy:
   - Nie należy samemu konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.

- Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

15. **Procedury postępowania w przypadku wystąpienia epizodu psychotycznego u ucznia na terenie szkoły.**

Epizod psychotyczny charakteryzuje nagłe i gwałtowne wystąpienie objawów psychotycznych i zaburzeń nastroju:

- omamów (halucynacji) - omamy słuchowe (głosy komentujące, dyskutujące lub rozkazujące)
- urojeń - najczęściej prześladowcze - omamy i urojenia mają wyrazisty charakter i ulegają szybkim zmianom (wciągu dni lub nawet godzin);
- zaburzeń myślenia;
- zaburzeń napędu psychomotorycznego;
- euforia lub lęk;
- nastrój depresyjny lub chwiejny.

W przypadku podejrzenia u ucznia wystąpienia epizodu psychotycznego:

1. Nie należy pozostawiać ucznia samego.
2. Należy reagować spokojnie, łagodnie.
3. Bez rozgłosu przeprowadzić ucznia w spokojne miejsce (np. gabinet pedagoga/psychologa)
4. Na ile to możliwe, nie rozpowszechniać w szkole informacji o zdarzeniu.
5. Zawiadomić rodziców o zdarzeniu i o ile to konieczne pogotowie ratunkowe (112, 999).

16. **Procedury postępowania w przypadku wtargnięcia obcej osoby na teren szkoły.**

1. Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji o celu pobytu osoby obcej na terenie i w budynku szkoły.
2. W przypadku, gdy osoba obca kieruje się do nauczyciela przedmiotowego, innego pracownika pedagogicznego lub niepedagogicznego, należy skierować ją do portierni lub sekretariatu szkoły.
3. W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla przebywających w szkole, należy podjąć próbę wyprowadzenia jej z terenu szkoły.
4. Przy odmowie wyjścia wezwać pomoc. O sytuacji niezwłocznie powinna zostać poinformowana dyrekcja szkoły. Dyrektor szkoły w razie wystąpienia takiej konieczności zawiadamia policję.

17. **Procedura postępowania wobec uczennicy w ciąży.**

1. Przeprowadzenie rozmowy z uczennicą przez pedagoga lub wychowawcę.
2. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami nieletniej uczennicy.
3. Udzielenie wsparcia zgodnie z oczekiwaniami rodziców i uczennicy (zgodnie z przepisami prawnymi).
4. W przypadku uczennicy, która nie ukończyła 15. roku życia dyrektor szkoły zawiadamia prokuraturę, sąd rodzinny.

18. **Procedura postępowania w przypadku przyniesienia przez ucznia papierosów (w tym elektronicznych oraz innych środków zawierających nikotynę (np. snusy)) lub ich palenia na terenie szkoły lub poza nią.**

1. Odebranie uczniowi papierosów oraz zabezpieczenie ich w depozycie.
2. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem przez nauczyciela interweniującego, lub wychowawcę. Odnotowanie faktu w dzienniku elektronicznym.
3. W przypadku, gdy uczeń mimo wezwania odmawia oddania nauczycielowi lub pracownikowi szkoły papierosów lub zachowuje się agresywnie, rodzic zostaje wezwany do szkoły w trybie natychmiastowym.
4. Dokonanie wpisu do dziennika o zaistniałym incydencie, podpisanie notatki przez rodziców.
5. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora sankcji wobec ucznia w oparciu o Statut Szkoły.
6. Przekazanie rodzicom pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.

19. **Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia pod wpływem alkoholu (lub jego spożywania).**

1. Ocena sytuacji przez nauczyciela (wzięcie pod uwagę zachowania ucznia, dokonanie konfrontacji z innym pracownikiem szkoły w celu zniwelowania wątpliwości)
2. Odizolowanie ucznia od rówieśników i zapewnienie mu opieki. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego.
3. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem, odpowiedzialni: wychowawca, nauczyciel interweniujący lub pedagog szkolny. Ustalenie miejsca, ilości wypitego alkoholu, sposobu pozyskania, udziału osób trzecich.
4. Wezwanie rodziców w trybie natychmiastowym do szkoły. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami, jeżeli zaistnieją jakieś przeszkody (brak kontaktu telefonicznego, pozostawanie rodziców w pracy) dyrektor określa kto do momentu przybycia rodziców sprawuje opiekę nad uczniem.
5. W razie niepokojących objawów zdrowotnych u ucznia lub w razie trudności skontaktowania się z rodzicami wezwanie Pogotowia Ratunkowego.
6. Sporządzenie notatki służbowej o zaistniałym incydencie, o przekazaniu ucznia pod wpływem alkoholu rodzicom. Notatkę podpisują rodzice, nauczyciel interweniujący i drugi współpracujący z nim nauczyciel (wychowawca, pedagog).
7. W przypadku braku kontaktu z rodzicami przy agresywnym zachowaniu ucznia zostaje wezwana policja.
8. W razie potrzeby rozmowa z innymi uczestnikami zajścia, świadkami, innymi uczniami, ustalenie okoliczności zdarzenia.
9. W stosunku do ucznia wychowawca klasy podejmuje działania zgodne ze Statutem Szkoły.
10. Przekazanie rodzicom pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
11. Poinformowanie rodziców, że w sytuacji kolejnego incydentu Szkoła powiadomi Sąd Rodzinny.
12. Jeżeli nie uda się nawiązać kontaktu z rodzicami, wykazują oni lekceważący stosunek do problemu lub sytuacja powtarza się częściej, wychowawca, pedagog i dyrekcja podejmują decyzję o ewentualnym zgłoszeniu sprawy do Sądu Rodzinnego.

13. Jeżeli sytuacja tego wymaga przeprowadzenie (po pewnym czasie) rozmowy z uczniem i jego rodzicami, która ma na celu przeanalizować całe wydarzenie i ustalić sposoby zapobiegania takim sytuacjom w przyszłości.

20. **Procedura postępowania w przypadku przyniesienia alkoholu do szkoły.**

1. Odebranie alkoholu uczniowi; zabezpieczenie alkoholu w depozycie.
2. Powiadomienie o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły, wicedyrektora, pedagoga.
3. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z uczniem, odpowiedzialni: pedagog, wychowawca lub nauczyciel interweniujący. Ustalenie pochodzenia alkoholu, sposobu pozyskania, osób trzecich itp.
4. Wezwanie rodziców bądź prawnych opiekunów ucznia; rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami.
5. Wydanie rodzicom alkoholu za jego pisemnym potwierdzeniem.
6. Sporządzenie notatki o zaistniałym incydencie, dokonanie podpisu przez rodziców ucznia.
7. Przekazanie ucznia rodzicom.
8. Ustalenie przez wychowawcę, pedagoga pozostałych okoliczności zdarzenia (np. rozmowa ze świadkami).
9. Ustalenie przez wychowawcę i dyrektora szkoły sankcji w stosunku do ucznia w oparciu o Statut Szkoły.
10. Przekazanie rodzicom pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia konsekwencji wynikających ze Statutu Szkoły.
11. Zawiadomienie rodziców, że w sytuacji kolejnego incydentu szkoła powiadomi Sąd Rodzinny.

21. **Procedura postępowania w przypadku zidentyfikowania osoby dorosłej będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających na terenie szkoły.**

Na terenie szkoły nie może przebywać osoba będąca pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających. Każdy pracownik szkoły ma obowiązek interweniowania w sytuacji, gdy na teren szkoły wejdzie osoba znajdująca się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

1. Grzecznie, ale stanowczo wyprowadzić osobę będącą pod wpływem alkoholu lub innych środków poza teren szkoły.
2. Jeżeli nie jest to możliwe wezwać dyrektora szkoły i policję.
3. Nie dopuszcza się przekazania dziecka pod opiekę osobie będącej pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

W takiej sytuacji należy:

- Zawiadomić wychowawcę ucznia lub dyrektora szkoły.
- Wychowawca lub dyrektor szkoły wzywa w trybie natychmiastowym drugiego rodzica lub opiekuna.
- Jeżeli niemożliwe jest skontaktowanie się z rodzicem lub opiekunem dyrektor szkoły wzywa Policję.

22. **Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia pod wpływem środków odurzających.**

1. Pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły lub wicedyrektora i wychowawcę.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego zdrowie ani życie. Zajmuje się nim pielęgniarka szkolna lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy. W razie potrzeby wzywa lekarza.
3. Dyrektor lub wychowawca zawiadamia rodziców, których zobowiązuje do odebrania ucznia ze szkoły.
4. Dyrektor szkoły powiadamia policję.
5. Pedagog szkolny lub wychowawca sporządza notatkę, przeprowadza pogadankę.
6. Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców ze szkołą nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

23. **Procedura postępowania w przypadku posiadania lub rozprowadzania na terenie szkoły środków odurzających.**

1. W przypadku posiadania przez ucznia środków niedozwolonych należy: odebrać, zabezpieczyć substancję (opakować w worek foliowy, opieczętować, sporządzić notatkę z podpisem osoby interweniującej) i przekazać policji zabezpieczone środki.
2. Odizolowanie ucznia od rówieśników, pozostawienie go pod opieką nauczyciela, pedagoga lub pielęgniarki szkolnej.
3. Powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły. Powiadomienie policji.
4. Rozmowa wstępna z uczniem przeprowadzona przez dyrektora, wychowawcę, pedagoga lub nauczyciela interweniującego w celu wyjaśnienia okoliczności zajścia.
5. Wezwanie rodziców do szkoły. Rozmowa dyrektora, wychowawcy, ewentualnie nauczyciela interweniującego, w razie potrzeby pedagoga szkolnego z rodzicami/prawnymi opiekunami w obecności przedstawicieli policji.
6. Przekazanie ucznia rodzicom (chyba że policja decyduje inaczej). Sporządzenie notatki służbowej. Notatkę podpisują rodzice.
7. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, szkoła wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję.
8. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim zabezpieczeniu zobowiązany jest przekazać ją do jednostki policji lub wezwać policję, która zabezpieczy substancję.
9. W przypadku ucznia, u którego znaleziono środek odurzający, policjant decyduje o ewentualnej konieczności zatrzymania ucznia do wykonania dalszych czynności.
10. Ustalenie przez wychowawcę w porozumieniu z dyrekcją sankcji (zgodnie ze Statutem Szkoły) wobec ucznia.
11. Przekazanie rodzicom (opiekunom) pisemnej lub ustnej informacji na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do ucznia.

24. **Procedura postępowania w przypadku uzyskania od rodzica informacji na temat spożywania i rozprowadzania środków odurzających poza teren szkoły.**

1. Przeprowadzenie rozmowy wstępnej z rodzicem i sporządzenie notatki służbowej (odpowiedzialni: pedagog lub wychowawca).
2. Poinformowanie dyrektora szkoły.
3. Przekazanie notatki służbowej policji.
4. W przypadku prowadzenia przez policję na terenie szkoły czynności służbowych zgodnych z prawem, dyrektor ma obowiązek umożliwić ich wykonywanie.
5. Dyrektor udostępnia pomieszczenia, w których policja może dokonać przeszukania odzieży i przedmiotów należących do ucznia z zachowaniem poufności i dobra dziecka. Czynności te wykonywane są w obecności dyrektora, wicedyrektora, pedagoga lub innego wyznaczonego nauczyciela.
6. Dyrektor szkoły informuje rodziców i w razie konieczności prosi o przybycie na miejsce.
7. Sporządzenie notatki służbowej o zaistniałym zdarzeniu.
8. W przypadku ucznia, u którego znaleziono środek odurzający, policjant decyduje o ewentualnej konieczności zatrzymania ucznia do wykonania dalszych czynności.
9. Ustalenie przez wychowawcę w porozumieniu z dyrekcją sankcji (zgodnie ze Statutem Szkoły) wobec ucznia.

25. **Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajdzie na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.**

1. Zabezpieczenie substancji przed dostępem do niej osób niepowołanych.
2. Powiadomienie o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
3. Wezwanie policji - dokonuje pracownik sekretariatu szkoły.
4. Przekazanie policji zabezpieczonej substancji i informacji dotyczącej szczegółów zdarzenia.

26. **Procedura postępowania w przypadku podejrzenia dostępu ucznia do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych.**

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą

- Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia małoletnich, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych).

1. Ujawnienie przypadku podejrzenia dostępu ucznia do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych
   - Osobami, które mogą zgłosić podejrzenie lub zaistnienie dostępu do treści szkodliwych, niepożądanych i nielegalnych mogą być:
     - poszkodowany uczeń,
     - jego rodzice,
     - inni uczniowie,
     - świadkowie zdarzenia,
     - pracownicy.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia
   - Uczeń informuje pracownika pedagogicznego szkoły lub dyrektora szkoły o wystąpieniu takiego zjawiska,
   - Pracownik pedagogiczny i dyrektor szkoły dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie,
   - W miarę możliwości pracownicy szkoły zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
3. Zabezpieczenie dowodów
   - Wszelkie dowody powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane przez rodziców ucznia.
   - Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu

komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.

4. Zidentyfikowanie sprawcy
   - Szkoła podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy.
   - W sytuacji, gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, szkoła kontaktuje się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
   - W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić, szkoła w porozumieniu z rodzicami ucznia kontaktuje się z policją.
   - W przypadku naruszenia prawa, np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą, szkoła – w porozumieniu z rodzicami ucznia – niezwłocznie powiadamia policję.
5. Działania wobec osoby poszkodowanej.
   - Osoba poszkodowana otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga, psychologa lub innego specjalistę.
   - Rodzice ucznia są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze szkoły
6. Powiadomienie rodziców sprawcy
   - Rodzice sprawcy są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu szkoły wobec sprawcy.
   - Na każdym etapie postępowania szkoła współpracuje z rodzicami.
7. Działania szkoły wobec sprawcy cyberprzemocy.
   - Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno – pedagogiczną, jeśli jest uczniem LZK.
   - Jeżeli ujawniony sprawca jest uczniem innej szkoły, dyrektor informuje daną szkołę o podjętych działaniach, a działania dyscyplinujące wobec sprawcy prowadzi szkoła, zgodnie z jej statutem.

27. **Procedura postępowania w przypadku podejrzenia fałszerstwa dokonanego przez ucznia.**

Sytuacje fałszerstwa w szkole:

- dokonanie wpisów do dzienników lekcyjnych (wpisywanie, poprawianie, usuwanie ocen, usprawiedliwianie nieobecności)
- przedstawienie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców
- podrabianie (przerabianie) zaświadczeń lekarskich
- podkładanie prac innych uczniów jako własnych oraz udowodnienie przez nauczyciela ściągania
- inne przypadki (podrabianie zgody rodziców na udział w zawodach sportowych, wycieczce itp.)

1. Nauczyciel w przypadku stwierdzenia fałszerstwa informuje wychowawcę klasy, który przeprowadza rozmowę z uczniem.
2. Powiadomienie rodziców ucznia i poinformowanie ich o karze.
3. Podjęcie wraz z rodzicami działań mających na celu zapobieganie podobnym sytuacjom.
4. W przypadku powtarzających się sytuacji fałszerstw szkoła informuje policję.

28. **Procedura postępowania w przypadku dewastacji mienia.**

1. Nauczyciel, pracownik szkoły stara się przerwać dewastację, której jest świadkiem, jeśli jest to niemożliwe, wzywa pomoc.
2. O dewastacji niezwłocznie zawiadamia dyrektora szkoły.
3. W przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy dyrektor podejmuje czynności mające na celu ich ustalenie.
4. Dyrektor wzywa rodziców ucznia i informuje policję.
5. Dyrektor wyciąga konsekwencje wobec sprawcy.

29. **Procedura postępowania w przypadku podejrzenia lub zaistnienia zagrożenia cyfrowego (cyberprzemocy).**

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

- cyberprzemoc to przemoc z użyciem urządzeń elektronicznych, najczęściej telefonu bądź komputera. Jest także określana jako cyberbullying, nękanie, dręczenie, prześladowanie w Internecie. Jej celem jest wyrządzenie krzywdy drugiej osobie.
- Do najczęstszych form cyberprzemocy należą:
    - agresja słowna, np. wyzywanie na czatach internetowych, zamieszczanie komentarzy na forach internetowych w celu ośmieszenia, sprawienia przykrości lub wystraszenia innej osoby;
    - upublicznianie upokarzających, przerobionych zdjęć i filmów;
    - zamieszczanie przykrych komentarzy na profilach innych osób w portalach społecznościowych;
    - włamanie na konto i podszywanie się pod kogoś;
    - szantażowanie;
    - ujawnianie sekretów;
    - wykluczanie z grona „znajomych" w Internecie;
    - celowe ignorowanie czyjejś działalności w sieci.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy:
    - Osobami, które mogą zgłosić o podejrzeniu zdarzenia lub zaistnienia cyberprzemocy mogą być:
        - poszkodowany uczeń,
        - jego rodzice,
        - inni uczniowie,
        - świadkowie zdarzenia,
        - pracownicy.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia
    - Uczeń informuje pracownika pedagogicznego szkoły lub dyrektora szkoły o wystąpieniu takiego zdarzenia.
    - W miarę możliwości pracownicy szkoły we współpracy z rodzicami ucznia zabezpieczają dowody i ustalają tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

- Pracownik pedagogiczny i dyrektor szkoły dokonują analizy zdarzenia i planują dalsze postępowanie,

3. Zabezpieczenie dowodów
   - Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane.
   - Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e- mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
4. Zidentyfikowanie sprawcy cyberprzemocy
   - Szkoła podejmuje działania mające na celu identyfikację sprawcy cyberprzemocy.
   - W sytuacji, gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, szkoła kontaktuje się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
   - W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić szkoła w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi małoletniego kontaktuje się z policją;
5. Działania wobec osoby poszkodowanej w wyniku cyberprzemocy
   - Osoba poszkodowana w wyniku cyberprzemocy otrzymuje w szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczną udzielaną przez pedagoga, psychologa lub innego specjalistę,
   - Rodzice ucznia są informowani o zdarzeniu i otrzymują wsparcie ze strony szkoły.
6. Powiadomienie rodziców sprawcy i omówienie z nimi zachowania ucznia:
   - rodzice sprawcy są powiadomieni o zdarzeniu, zapoznani z dowodami oraz poinformowani o dalszym działaniu szkoły wobec sprawcy,
   - na każdym etapie postępowania szkoła współpracuje z rodzicami.
   - działania szkoły wobec sprawcy cyberprzemocy, będącego uczniem szkoły.
     - Objęcie sprawcy pomocą psychologiczno- pedagogiczną
     - Prowadzenie wobec sprawcy zgodnych ze statutem szkoły działań dyscyplinujących.

30. **Procedura postępowania w sytuacji podejrzenia przemocy domowej.**

1. Zgłaszanie przez ucznia podejrzenia stosowania lub stosowania wobec niego przemocy domowej
   - Każdy uczeń może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, będącej pracownikiem szkoły, fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
   - Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez ucznia może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, SMS-em, drogą elektroniczną, telefoniczną lub inną dostępną, w każdym czasie.
   - Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego ucznia podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia ucznia.
   - W przypadku zagrożenia życia ucznia, po przekazaniu informacji dyrektorowi szkoły, zawiadamia w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe – policję o zagrożeniu życia ucznia i pogotowie ratunkowe.
   - W przypadkach niewymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie z procedurą obowiązująca w szkole.
2. Zgłaszanie przez pracownika szkoły podejrzenia stosowania lub stosowania wobec ucznia przemocy domowej
   - Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa u ucznia symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.
   - Pracownik w trybie pilnym przekazuje informację o zaobserwowanym zdarzeniu osobie upoważnionej przez dyrektora do przyjmowania zgłoszeń, dołączając pisemną notatkę zawierającą istotne informacje dotyczące: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania ucznia, cytaty jego wypowiedzi oraz podjęte działania.
   - Osoba upoważniona do prowadzenia spraw związanych z przemocą wobec uczniów wraz z osobą zgłaszającą rozpoczynają procedurę „Niebieskiej Karty” (dokładnie opisana w dokumencie STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH w Liceum Ziemi Kujawskiej str. 24).
3. Zgłaszanie podejrzenia stosowania lub stosowania wobec ucznia przemocy domowej przez osoby z zewnątrz

- Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy domowej wobec ucznia ma prawo do zgłoszenia w szkole podejrzewania stosowania przemocy lub zaistnienia przemocy.
- W celu zgłoszenia stosowanej wobec ucznia przemocy domowej ww. osoba jest zobowiązana dokonać zgłoszenia bezpośredniego osobie upoważnionej do przyjmowania zgłoszeń.
- Osoba zgłaszająca przemoc jest zobowiązana wylegitymować się dokumentem zawierającym fotografię oraz wskazać dane do kontaktu.
- Zgłaszający przemoc domową jest informowany o zasadach przetwarzania jego udostępnionych danych osobowych oraz zasadach ich przetwarzania i bezpieczeństwa danych osobowych.
- W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych do sekretariatu szkoły pracownik sekretariatu sporządza notatkę z rozmowy telefonicznej.
  - Pracownik sekretariatu zawiadamia osobę upoważnioną przez dyrektora przyjmującą zgłoszenia o anonimowym zgłoszeniu, dołączając notatkę z rozmowy telefonicznej ze zgłaszającym lub wydruk ze skrzynki elektronicznej szkoły.
- W przypadkach anonimowych zgłoszeń stosowanie przemocy wobec ucznia podlega analizie i zdiagnozowaniu.
- W przypadku, gdy zgłaszana przemoc zagraża życiu lub zdrowiu ucznia, osoba pozyskująca taką wiedzę, jest zobowiązana w trybie pilnym zawiadomić policję.

Wstępna ocena sytuacji osoby krzywdzonej

1. W każdym przypadku zgłoszenia krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia ucznia, dyrektor szkoły powołuje zespół do wstępnego zdiagnozowania sytuacji osoby doznającej przemocy. Diagnoza powinna uwzględniać:
   - czynniki ryzyka i informacje świadczące o przemocy lub wykluczające ją,
   - ustalenie osoby krzywdzącej, relacje ucznia z tą osobą,
   - informacje o zachowaniach pozostałych członków rodziny wobec ucznia,
   - relacje ucznia z osobą rodzica niekrzywdzącego,
   - informacje o osobach wspierających ucznia,
   - informacje o innych czynnikach towarzyszących przemocy – np. uzależnieniu od alkoholu rodziców.

2. Zespół przeprowadza rozmowę z osobą krzywdzoną i osobą zgłaszającą podejrzenie lub krzywdzenie ucznia, a także z rodzicem /opiekunem „niekrzywdzącym”.
3. W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia stosowania przemocy lub stwierdzenia jej wszczyna się procedurę „Niebieskiej Karty”.

31. **Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).**

1. Jeżeli nauczyciel otrzymuje informację o próbie możliwości zamiaru popełnienia samobójstwa przez ucznia niezwłocznie informuje o tym wychowawcę, pedagoga, psychologa i/ lub dyrektora.
2. Nie pozwala, aby uczeń przebywał sam, próbuje go przeprowadzić w bezpieczne miejsce, jeśli uczeń przebywa w szkole.
3. Poinformowanie o zaistniałej sytuacji rodziców i przekazanie ucznia pod ich opiekę.
4. Jeśli uczeń jest nieobecny w szkole należy niezwłocznie zawiadomić o podejrzeniu rodziców.
5. Objęcie ucznia pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

32. **Procedura postępowania w przypadku próby/śmierci samobójczej na terenie szkoły i poza nią oraz samookaleczenia.**

Obowiązkiem każdej osoby, która otrzyma informację o możliwych zamiarach samobójczych ucznia szkoły jest niezwłoczne podjęcie odpowiednich działań mających na celu ochronę życia lub zdrowia ucznia – powiadomienie dyrekcji i pedagoga szkolnego/psychologa lub służb ratunkowych (numer ratunkowy 112).

W każdym przypadku wykrycia próby samobójczej na terenie szkoły:

1. Pracownik, który pierwszy dotrze na miejsce zdarzenia:
   - Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej,
   - Informuje innego pracownika szkoły celem powiadomienia dyrekcji
   - Pozostaje w miejscu zdarzenia do przybycia właściwych służb
   - Dyrekcja zapewnia obecność drugiego pracownika celem izolacji miejsca zdarzenia oraz pomocy w prowadzeniu pierwszej pomocy
2. Dyrektor szkoły lub osoba wyznaczona przez dyrektora:
   - Niezwłocznie kontaktuje się w sytuacji próby samobójczej lub śmierci samobójczej dokonanej na terenie szkoły z:
     - służbami medycznymi,
     - rodzicami ucznia,
     - policją,
     - organem nadzoru pedagogicznego,
     - organem prowadzącym szkołę.
   - Organizuje i udziela niezbędnej pomocy służbom ratowniczym i policji.
   - Podejmuje decyzje o dalszej organizacji pracy szkoły w danym dniu.
   - Organizuje interwencję grupową lub indywidualną dla uczniów i nauczycieli.
3. Dyrektor szkoły podejmuje następujące działania w sytuacji śmierci samobójczej poza szkołą:
   - Powiadamia nadzór pedagogiczny.
   - Powiadamia organ prowadzący szkołę.

- Po rozpoznaniu sytuacji i potrzeb organizuje adekwatnie do nich interwencję indywidualną lub grupową w środowisku rówieśniczym ucznia i nauczycieli (np. spotkania z pedagogiem/psychologiem, specjalistą z zakresu interwencji kryzysowej).

4. Pracownik, który otrzymał informację lub był świadkiem zachowań autoagresywnych ucznia (m.in. samookaleczania)
   - Nauczyciel, który otrzymał informację o samookaleczaniu się przez ucznia:
     - niezwłocznie informuje o tym fakcie wychowawcę i pedagoga/psychologa szkolnego,
     - Wychowawca w obecności pedagoga/psychologa przeprowadza rozmowę z uczniem, udziela wsparcia,
     - Informuje o fakcie rodzica, zaprasza na rozmowę dotyczącą funkcjonowania dziecka.
     - Udziela rodzicowi informacji mających na celu pomoc dziecku, kieruje do odpowiednich specjalistów/poradni
   - Nauczyciel, który był świadkiem samookaleczania się przez ucznia na terenie szkoły:
     - Udziela pierwszej pomocy przedmedycznej, prowadzi ucznia w pierwszej kolejności do gabinetu pielęgniarki lub pedagoga/psychologa a w braku takiej możliwości do sekretariatu szkoły.
     - Informuje dyrektora szkoły lub jego zastępcę oraz rodziców (opiekunów ucznia).
     - Ocenia, czy uszkodzenia ciała mogą zagrażać zdrowiu lub życiu ucznia, w razie potrzeby przekazuje przez sekretariat informację o potrzebie wezwania pogotowia ratunkowego (podaje imię i nazwisko ucznia, klasę oraz zwięzły opis potrzebnej pomocy/zdarzenia).
     - Przeprowadza rozmowę z uczniem, w obecności pedagoga/psychologa szkolnego.
     - Pedagog/ Psycholog w rozmowie z rodzicami zobowiązują do kontaktu ze specjalistą w celu udzielenia dalszej pomocy dziecku - kierują do odpowiednich specjalistów/ poradni.
     - Otaczają ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły, wychowawca informuje o sytuacji nauczycieli uczących daną klasę, żeby byli świadomi o potrzebie wsparcia i obserwowania zachowania ucznia w szkole.

33. Procedura postępowania w przypadku powrotu ucznia do szkoły po pobycie w szpitalu z uwagi na próbę samobójczą lub długotrwałym pobycie w szpitalu.

1. W przypadku trafienia ucznia po próbie samobójczej do szpitala, wychowawca klasy we współpracy z rodzicami ucznia oraz pedagogiem i/lub psychologiem opracowują plan powrotu ucznia do szkoły.
2. Należy ustalić z nauczycielami sposoby nadrobienia nieobecności na lekcjach z zachowaniem czasu na spokojne dojście do siebie przez ucznia.
3. Należy uczulić nauczycieli na obserwowanie zachowań ucznia i informowanie o wszelkich wątpliwościach wychowawcę/psychologa/pedagoga.
4. Przed powrotem ucznia do szkoły należy poinformować rodziców o możliwych spotkaniach z pedagogiem/psychologiem.
5. Uczeń powinien zostać objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

34. **Procedury postępowania w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego lub groźbie podłożenia „bomby” oraz innych substancji zagrażających życiu lub zdrowiu.**

1. Osoba, która otrzymuje taką informację - zgłasza ją niezwłocznie dyrektorowi szkoły lub wicedyrektorowi.
2. Dyrektor lub jego zastępca powiadamia niezwłocznie odpowiednie służby: Policję, Straż Pożarną.
3. Dyrektor lub jego zastępca jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami bezpieczeństwa
4. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić dyrektorowi szkoły lub jego zastępcy. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawnej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
5. Zawiadamiając policję dyrektor szkoły lub jego zastępca podaje następujące informacje:
   - rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot),
   - treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego;
   - numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
6. Dyrektor szkoły lub jego zastępca prosi dyżurnego z policji, który przyjął zgłoszenie o potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia.

35. **Procedura postępowania w przypadku wybuchu pożaru lub podłożeniu ognia.**

Osoba, która zauważyła pożar:

1. Powiadamia i ostrzega o pożarze w każdy dostępny sposób a wyznaczone osoby na portierni szkoły w szczególności sygnałem dźwiękowym - przerywany dźwięk dzwonka.
2. Należy niezwłocznie powiadomić:
   - Państwową Straż Pożarną 998, tel. alarmowy 112.
3. Należy zawiadomić dyrektora szkoły lub jego zastępcą.
4. Przeprowadza się natychmiastową ewakuację budynku szkoły.
5. Do czasu przybycia straży pożarnej akcją ewakuacji kieruje dyrektor szkoły lub jego zastępca.
6. Zasady ewakuacji osób z obiektu zagrożonego
   - Decyzję o ewakuacji podejmuje dyrektor szkoły lub osoba kierująca akcją.
   - Dyrektor szkoły zabezpiecza w miarę możliwości dokumenty szkolne, pieczęcie.
   - Postępowanie nauczyciela po usłyszeniu alarmu:
     - Policz ilość uczniów w klasie
     - Wybierz nieformalnego przywódcę grupy i poleć uczniom opuszczenie budynku wskazaną drogą ewakuacyjną (przywódca idzie pierwszy i nikt go nie wyprzedza)
     - Zwróć uwagę uczniom, że po opuszczeniu budynku muszą ustawić się na zbiórce w celu ponownego przeliczenia (nie mogą się oddalać).
     - Uczniowie pozostawiają swoje rzeczy w klasach.
     - Zamknij drzwi bez użycia klucza i idź jako ostatni za grupą.
     - Na boisku policz uczniów i przekaż koordynatorowi ewakuacji (dyrektor lub inna osoba wskazana przez dyrektora) ilość obecnych.
   - W czasie ewakuacji nauczyciele uczący w poszczególnych salach lekcyjnych, zapewniają właściwą organizację ruchu, a zwłaszcza nie dopuszczają do wybuchu paniki.
   - Miejscem zbiórki uczniów i pracowników szkoły jest **boisko szkolne**.

36. **Procedura postępowania w przypadku wypadku ucznia podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych.**

1. Nauczyciel będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
2. Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców/ opiekunów prawnych ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku również dyrektora szkoły.
3. Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku.
4. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałe dzieci z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
5. O każdym wypadku ciężkim dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
6. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
7. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
8. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

37. **Procedura postępowania w przypadku nagłego zachorowania lub złego samopoczucia ucznia.**

W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zaobserwowania niepokojących objawów chorobowych bądź złego samopoczucia osoba interweniująca powinna:

1. Zapewnić opiekę uczniowi:
   - wyznaczyć ucznia, pod którego opieką chory udaje się do gabinetu pielęgniarki szkolnej,
   - w przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej udają się do sekretariatu szkoły.
2. Pielęgniarka szkolna udziela stosownej pomocy przedlekarskiej i w przypadku utrzymującego się złego samopoczucia informuje telefonicznie rodziców lub opiekunów o dolegliwościach dziecka.
3. Uczeń niepełnoletni z dolegliwościami, objawami chorobowymi może opuścić teren szkoły wyłącznie pod opieką rodzica, opiekuna lub osoby pełnoletniej z rodziny.
4. W przypadku nieobecności pielęgniarki nauczyciel lub pracownik administracji wzywa rodziców.
5. W przypadku braku kontaktu z rodzicem i przy ustępujących dolegliwościach szkoła zapewnia dziecku dalszą opiekę (odpoczynek w gabinecie pielęgniarki, sekretariacie, sali lekcyjnej).
6. W przypadku nieustępujących lub nasilających się dolegliwości szkoła (pielęgniarka, nauczyciel lub pracownik administracji) informuje o tym fakcie rodzica i wzywa pogotowie ratunkowe.
7. W przypadku braku kontaktu z rodzicem i wezwania pogotowia ratunkowego wyznaczony pracownik szkoły przejmuję opiekę nad dzieckiem (podczas transportu karetką do szpitala) do czasu przybycia rodzica do szpitala.

38. **Procedury postępowania w przypadku konieczności opuszczenia klasy przez nauczyciela w trakcie zajęć.**

1. Nauczyciel, który musi opuścić klasę w trakcie trwania zajęć otwiera drzwi i prosi nauczyciela z najbliższej klasy o opiekę nad uczniami.
2. Jeżeli nauczyciel nie jest w stanie opuścić klasy z powodu nagłego pogorszenia stanu zdrowia, dzwoni do sekretariatu lub wysyła ucznia po pomoc.
3. W przypadku niemożliwości powrotu do klasy na lekcje nauczyciel powiadamia dyrekcję szkoły.
4. Dyrekcja organizuje opiekę nad uczniami.

39. **Procedura postępowania z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.**

1. Rodzice lub uczeń posiadający opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno–Pedagogicznej zalecające dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych dziecka powinni ją osobiście dostarczyć do szkoły (sekretariat szkoły)
2. Przyjmujący opinię/ orzeczenie poświadcza zgodność z oryginałem i umieszcza na niej datę wpływu.
3. Kopię opinii/ orzeczenia otrzymuje do teczki z dokumentacją ucznia pedagog szkolny/psycholog.
4. Pedagog szkolny/psycholog informuje nauczycieli pracujących z uczniem o konieczności zapoznania się z zaleceniami PP-P zawartymi w opinii/ orzeczeniu, czytelnym podpisem poświadcza zapoznanie się z dokumentem.
5. Informacje o posiadaniu przez ucznia opinii/ orzeczenia PP-P wychowawca umieszcza w dzienniku lekcyjnym.
6. Wychowawca i nauczyciele uczący ucznia zobowiązani są do aktualizowania dostosowania wymagań edukacyjnych oraz monitorowania postępów ucznia lub ich braku.
7. Całą dokumentację ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi gromadzi pedagog szkolny – teczka ucznia, karta pomocy P-P.
8. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych są pod indywidualną opieką pedagoga i korzystają z jego pomocy w zakresie psychologiczno – pedagogicznym.
9. Procedura o dostosowaniu wymagań edukacyjnych obowiązuje na cały cykl kształcenia, chyba że dostarczone do szkoły zostanie zaktualizowana opinia /orzeczenie poradni.

40. **Procedura regulująca zasady kontaktu z mediami w sytuacji kryzysowej.**

Osoba do której zwracają się przedstawiciele mediów:

1. Nauczyciel nie upoważniony przez dyrektora nie udziela informacji.
2. Zawiadamia niezwłocznie dyrektora.
3. Kieruje przedstawiciela mediów do dyrektora.
4. Dyrektor udziela niezbędnych informacji.
5. W szczególnych przypadkach dyrektor udziela pełnomocnictwa wybranym osobom do udzielania informacji mediom.